

2023

KÄYTTÖSUUNNITELMA 2023

KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUALUE
KASVUN JA OPPIMISEN LAUTAKUNTA 13.12.2022

KUOPION KAUPUNKI

Kasvun ja oppimisen palvelualue

Sisällysluettelo

Kaupunginvaltuuston 28.11.2022 päätös palvelualue

TA 2023 teksti	2
Tuloslaskelma palvelualue ja vastualueet	5
Talousarvion sitovuus	7
Henkilöstösuunnitelma	8
Investoinnit	9
Valtuustoon nähden sitovat mittarit	11
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	11

Käyttösuunnitelma 2023

Vastualueiden toimintaympäristö ja sen muutokset, toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset, henkilöstösuunnittelu sekä tavoitteet ja toimenpiteen

Varhaiskasvatus	20
Perusopetus- ja nuorisopalvelut	27
Lukiokoulutus ja toisen asteen yhteistyöpalvelut	37
Vastuualuetasoiset mittarit	44
Taiteen perusopetus/ avustukset 2023	45

TA 2023 teksti / Kv 28.11.2022 - KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUALUE

Johdanto

Talousarvion käyttösuunnitelman tarkoitus

Talousarvion käyttösuunnitelmalla tarkoitetaan kaupunginvaltuuston hyväksymää toiminta- ja taloussuunnitelmaa yksityiskohtaisempaa toiminnallista ja taloudellista selvitystä tehtävistä ja määrärahoista. Käyttösuunnitelmilla toimitukset jakavat määrärahat ja tuloarviot vastuualueille sekä asettavat tavoitteet tuotettaville palveluille. Investointimäärärahat jaetaan eri hankkeille ja kohteille tarpeen mukaan.

Talousarvion käyttösuunnitelman laatimisen velvoite

Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Valtuuston hyväksytyä talousarvion kaupunginhallitus ja lautakunnat päättävät talousarvion käyttösuunnitelmista eli tarkistavat talousarvioesityksiinsä sisältyneet alustavat esitykset käyttösuunnitelmiksi. Talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaan lautakuntien on laadittava talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat siten, että ne on hyväksytty 15.12.2022 mennessä. Kaupunginhallitus hyväksyy elinvoima- ja konsernipalvelujen, yleishallinnon ja Tilapalvelujen käyttösuunnitelmat 16.1.2023. Samassa yhteydessä annetaan lautakuntien hyväksymät käyttösuunnitelmat kaupunginhallitukselle tiedoksi.

Kasvun ja oppimisen palvelualue

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kaupungin asukasmäärän ja palvelujen kysynnän kasvu lisäävät palvelutarvetta ja lakimuutokset sekä lain edellyttämät mitoitusvaatimukset nostavat järjestämiskustannuksia kasvavan henkilöstön ja uusien ja peruskorjattavien tilojen myötä.

Asukasmäärän kasvaessa palvelun tarve lisääntyy kaikissa palvelualueen palveluissa, mutta kasvu on alueellisesti epätasaista. Kasvu painottuu pääasiassa eteläiselle kaupunkialueelle ja eteläiselle maaseutualueelle.

Työllisyystilanteen paraneminen lisää palvelun tarvetta varhaiskasvatuspalveluissa ja lisäksi syntyvyyden lasku on taittunut. Lapsimäärä varhaiskasvatuspalveluissa tulee todennäköisesti pysymään entisellä tasolla.

Perusopetuksen oppilaiden kokonaismäärän ennakoidaan vähenevän noin 30 oppilaalla, mutta alueiden väliset erot ovat merkittävät. Eteläisellä, koillisella ja läntisellä kaupunkialueella oppilasmäärien ennakoidaan kasvavan noin 120 oppilaalla.

Palveluverkoston ja opetusresurssin tarkastelussa otetaan huomioon tilojen monipuolinen käyttö, monialaisen ja uudenlaisen palvelu- ja toimintakulttuurin kehittäminen ja alueiden tarpeet.

Oppivelvollisuuslaki tuo mukanaan uusia velvollisuuksia opetuksen järjestäjälle ja kunnalle. Henkilöstölisäyksiä tarvitaan tehostettuun perusopetuksen jälkeiseen ohjaukseen, vaille opiskelupaikkaa olevien oppivelvollisten palvelujen koordinointiin, opiskelupaikan etsimiseen sekä maksuttomaan toisen asteen koulutukseen liittyvään laitteiden ja materiaalien hankintaan ja hallintointiin.

Lukiokoulutuksen uusi opetussuunnitelma otettiin uuden lukiolain myötä käyttöön 1.8.2021 alkaen. Sen myötä opiskelijalla on oikeus tukeen opiskelussaan ja lisäksi opinto-ohjaukseen vuosi opiskelujen päättymisen jälkeen. Perusopetuksessa erityisen tuen lainsäädäntöä ollaan uudistamassa, mikä edellyttää erityisopetusresurssin tarkastelua vuodelle 2022.

Hyvinvointialueelle 1.1.2023 siirtyviin oppilashuollon palveluihin on tullut sitovat henkilöstömitoitukset. Tällä vahvistetaan opiskeluhuollon kuraattoripalveluita kouluissa ja oppilaitoksissa. Tavoitteena on varmistaa, että oppilaat ja opiskelijat saavat oppilashuollon ennaltaehkäisevää tukea sekä varhaista apua yksilöllisten tarpeiden mukaisesti. Oppilas- ja opiskelijahuoltolain soveltamisalan piiriin kuuluvassa opetuksessa tulisi olla vähintään yksi kuraattori 670:tä oppilasta kohti ja yksi psykologi 780:tä oppilasta kohti. Uudistus on aikataulutettu siten, että kuraattorien osalta lakimuutos tuli voimaan 1.1.2022 ja psykologien osalta lakimuutos tulee voimaan 1.8.2023.

Digitaalisten palveluiden (esim. laitteet, sovellukset ja oppimisympäristöt) käyttöä osana kasvatusta, opetusta ja oppimista kehitetään vastaamaan valtakunnallisia linjauksia, kuten opetus- ja kulttuuriministeriön Uudet lukutaidot -kehittämishjelmaa. Tavoitteena on, että lapset ja nuoret saavuttavat yhdenvertaiset ja riittävät digitaidot, jotta heillä on valmiudet toimia yhteiskunnassa digitaalisten palveluiden aktiivisina käyttäjinä ja tuottajina. Tämän tavoitteen toteuttamiseksi henkilöstön digiosaamista päivitetään valtakunnallisten linjausten mukaisesti. Tavoitteen toteutuminen edellyttää myös uusia laitehankintoja ja vanhojen laitteiden uusimista. Lisäksi kiinnitetään erityistä huomiota digitalisaatiota edistävien hankkeiden vaikuttavuusarviointiin, jotta voidaan todentaa digitalisaation edistymistä sekä seurata digitalisaatiolla tavoiteltavien säästötavoitteiden toteutumista.

Lasten ja nuorten sekä henkilöstön digitaalista verkostoitumista kannustetaan. Maahanmuuttajille annetaan kohdennettuja palveluja ja tukea. Esiopetuksessa ja perusopetuksessa on käynnistetty perusopetukseen valmistavaa opetusta, jolla tuetaan maahanmuuttajalasten suomen kielen taitoa ja edistetään kouluvalmiuksia. Työperäisen kansainvälistymisen tukemiseksi kehitetään kansainvälistä kasvun ja oppimisen polkua varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen. Lisäksi hyödynnetään CIMON Erasmus + ohjelmaa kansainvälisessä toiminnassa.

Nuorten vapaa-ajan digitalisoituminen vaatii nuorisopalveluilta työn kehittämistä ja suuntaamista digitaalisten nuorisopalveluiden kehittämiseen enenevässä määrin. Myös koulu- ja oppilaitosyhteistyön, alueille ns. jalkautumisen ja liikkuvaan nuorisotyöhön hankitun Wauton (nuorisotila pyöriällä) avulla tavoitetaan niitä nuoria, jotka eivät käy tai joiden ei ole mahdollista käydä nuorisotiloilla.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Väestöennusteiden mukaan kouluikäisten lasten määrä vähenee haja-asutusalueilla, joilla lapsi- ja oppilasmäärät ovat pieniä. Tällä on vaikutuksia laadukkaaseen kasvatukseen ja opetussuunnitelman mukaisen opetuksen järjestämiseen, kustannuksiin ja haasteisiin saada osaavaa henkilökuntaa. Varhaiskasvatuksen opettajien, erityisopettajien ja psykologien rekrytointi on lisäksi haasteellista koko kaupungin alueella kuten valtakunnallisestikin.

Palveluverkostoa ja sen palvelevuutta tarkastellaan jatkuvana prosessina. Tarkastelussa seurataan alueiden kehitystä ja palvelutarvetta. Osallistutaan aktiivisesti dynaamisen ja ajantasaisen palveluverkostotyön kehittämiseen. Samalla kehitetään myös palvelukonsepteja tilojen yhteiskäytön mahdollistamiseksi ja tilatarpeen optimoimiseksi. Suunnitelman mukaiset toimenpiteet käynnistetään.

Kouluverkostoon päätetään vuoden 2023 aikana palveluverkostoeselvitystyön osoittamat rakenteelliset uudistukset.

Varhaisen tuen kysyntä kasvaa, vaikka mielenterveysongelmia ei tilastollisesti ole juuri aikaisempaa enemmän. Perheiden ja nuorten valveutuneisuus palveluista on lisääntynyt. Tavoitteena on kehittää toimintamalli, jossa jatkuvaan kysynnän kasvuun pystytään vastaamaan varhaisessa vaiheessa. Lasten ja nuorten palvelujen kehittämiseksi on käynnistetty Yhdessä aika -toimintamalli (Perhekeskus), jota kehitetään edelleen.

Koulutuspoliittinen ohjelma uudistetaan varhaiskasvatuksen, opetuksen, koulutuksen ja nuorisopalvelujen yhteiseksi toimintaa ohjaavaksi asiakirjaksi, kasvatukseen ja koulutuspoliittiseksi ohjelmaksi.

Oppimisen palveluissa toiminnan painopisteenä on kestävä elämäntavan edistäminen, kuten kestävä ruokailu ja etäopetuksen mahdollisuuksien kehittäminen. Kehittämistyössä painotetaan toimintakulttuurin ja sen laadun kehittämistä, yhdenvertaisuutta, hyvinvointia ja lapsi/nuori -keskiössä -periaatetta.

Koronatilanteen jatkuessa kiinnitetään toiminnassa huomiota oppilaiden hyvinvoinnin ja kouluun kiinnittymisen edistämiseen. Toimintaympäristön voimakas muuttuminen edellyttää henkilöstön osaamisen kehittämistä. Hanke- ja digiasioiden merkitys ja määrä on kasvanut. Niiden hallintoa varhaiskasvatuksessa ja opetuspalveluissa on välttämätöntä kehittää.

Digitaaliset palvelut ovat jokaisen lapsen, nuoren sekä opetus- ja kasvatushenkilöstön aktiivisessa käytössä. Digitaalista teknologiaa (esim. laitteet ja AV-tekniikka) ylläpidetään ja päivitetään siten, että se tukee pedagogisia ratkaisuja varmistaen tietoturvallisen ja ajanmukaisen käytön yhä laajemmin ja tasapuolisemmin koko palvelualueella. Digitaalisten palveluiden yhteistä pedagogista kehittämistyötä tiivistetään palvelualueella varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen sekä nuorisopalveluiden kesken. Opetus- ja kasvatushenkilöstöä koulutetaan systemaattisesti ja heitä osallistetaan digitaalisten palveluiden jatkuvaan kehittämiseen sekä erilaisten sovellusten ja digitaalisten työkalujen tietoturvalliseen käyttöön ottoon ja hyödyntämiseen opetuksessa tietosuoja huomioiden.

Lukioiden yhteistoimintaa tiivistetään ja kehitetään digitaalisin ja monimuoto-opetuksen keinoin lukiokoulutuksen saatavuuden turvaamiseksi. Kaikille kuopiolaisille lukiolaisille suunnattua lukiokoulutuksen virtuaalitarjontaa kehitetään Kuopion aikuislukion

asiantuntijuuden kautta yhteistyössä lukiolla toimivien aktiivisten opettajien kanssa. Keskustakampuksen hallintomallia kehitetään yhdessä kolmen lukion kanssa. Toisen kampuksen suunnittelua tutkitaan "Koulu palveluna" (koulu oppimista tukevien resurssien verkostona) konseptin avulla, jossa mahdollinen siirtyminen Savilahden tiedekampuksen alueelle voisi olla mahdollista 5–10 vuoden aikajänteellä. Maaseutukampuksen (Nilsä ja Juankoski) toimintaa ja kehittämistä tuetaan eri keinoin.

Yhdessä tekeminen verkostoissa on yksi painopiste toiminnassa. Osallistutaan kansallisiin ja kansainvälisiin kasvatusta, oppimista ja opetusta edistäviin verkostoihin. Integroidutaan aikaisempaa paremmin paikalliseen lähiyhteisöön (yritykset, kolmas sektori, asukasyhdistykset ym.). Innovaatioita ja uuden kehittämistä edistetään kokeilukulttuurilla.

Keskustan uusi 2-sarjainen alakoulu (0–6) on aloittanut toimintansa peruskorjatussa Niiralan koulukiinteistössä elokuussa 2022. Rajalan koulun laajennus valmistuu kesällä 2022. Alavan päiväkodin tavoiteaikataulu on vuoden 2022 lopussa, mikä tarkoittaa käyttöönottovaiheen jakautumista vuosien 2022–2023 vaihteeseen.

Syvänniemen 2-ryhmäisen päiväkodin ja 1-sarjaisen alakoulun (0–2 lk.) rakentaminen on alkanut vuonna 2022 ja käyttöönotto on tammikuussa 2023. Riistaveden yhtenäiskoulun toteutussuunnittelu etenee ja lähtökohtana on, että koulu on valmis 1.8.2023. Pirtin koulun (0–6) toteutussuunnittelu jatkuu vuonna 2022. Keskustan yläkoulun/yläkoulujen hankeratkaisun suunnittelu jatkuu vuonna 2022. Vehmersalmen Majakan hankesuunnittelu/toteutussuunnittelua jatketaan 2022. Särkiniemi-Jynkkä-alueen päiväkotien hankesuunnittelu/toteutussuunnittelua jatketaan 2023. Puistokaupungin päiväkotien hankesuunnittelu/toteutussuunnittelu jatkuu vuonna 2023. Saarikellon päiväkodin hankesuunnittelu/toteutussuunnittelua jatketaan 2023.

Eteläisellä alueella erityisesti Pirtin, Hiltulanlahden ja Martti Ahtisaaren koulun oppilasmäärä kasvaa edelleen ja koulut tarvitsevat lisätilaa. Eteläisen alueen yläkoululaisten oppilasmäärän kasvuun on varauduttava.

Henkilöstösuunnittelu

Vuoden 2023 henkilöstösuunnitteluun ja henkilötyövuosien kasvattamiselle tuovat paineita varhaiskasvatuspalveluissa 1.8.2022 voimaan tullut varhaiskasvatuslain muutos, joka liittyy lapsen tuen vahvistamiseen varhaiskasvatuksessa. Lakimuutos lisää paineita/tarvetta mm. varhaiskasvatuksen erityisopettaja resursseihin. Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen osalta oppivelvollisuuslain muutokset lisäävät paineita oppilaanohjauksen ja ohjaamisen resurssointiin.

Hallinnon uudistamiseen ja toimintojen järjestelyyn liittyvä kaupunkitasoinen Haltuun-hanke ei lähtökohtaisesti vaikuta nykyiseen em. palveluissa olevaan henkilöstöön tai henkilötyövuosiin.

Hanketoimintaan ja projekteihin liittyvän henkilöstön on arvioitu aiheuttavan vuodelle 2023 noin 46 htv:n muutoksen (sisältää varhaiskasvatuspalvelut, perusopetus- ja nuorisopalvelut, lukiokoulutuksen sekä kasvun ja oppimisen tuen palvelut).

Tuloslaskelmat - KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUALUE

KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUALUE	TP	TA+M	KS	Muutos €	Muutos-%
1000 €	2021	2022	2023	2022-2023	2022-2023
TOIMINTATULOT	15 136	14 535	13 825	-710	-4,9 %
Myyntitulot	3 048	3 344	3 232	-112	-3,3 %
Maksutulot	5 549	4 694	4 624	-70	-1,5 %
Tuet ja avustukset	6 128	6 050	5 522	-528	-8,7 %
Muut toimintatulot	410	447	447	0	0,0 %
TOIMINTAMENOT	-226 004	-232 803	-245 553	-12 750	5,5 %
Henkilöstömenot	-124 095	-127 389	-131 272	-3 883	3,0 %
Palvelujen ostot	-43 799	-43 915	-47 675	-3 760	8,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 227	-3 433	-3 924	-491	14,3 %
Avustukset	-4 364	-4 332	-4 362	-30	0,7 %
Muut toimintamenot	-50 518	-53 734	-58 320	-4 586	8,5 %
TOIMINTAKATE	-210 868	-218 268	-231 728	-13 460	6,2 %

Tuloslaskelmat vastuualueittain

Varhaiskasvatuspalvelut	TP	TA+M	KS	Muutos €	Muutos-%
1000 €	2021	2022	2023	2022-2023	2022-2023
TOIMINTATULOT	5 539	5 029	4 905	-124	-2,5 %
Myyntitulot	184	205	205	0	0,0 %
Maksutulot	4 941	4 146	4 146	0	0,0 %
Tuet ja avustukset	405	678	554	-124	-18,3 %
Muut toimintatulot	9	0	0	0	0,0 %
TOIMINTAMENOT	-85 288	-87 618	-94 053	-6 435	7,3 %
Henkilöstömenot	-44 786	-46 397	-48 916	-2 519	5,4 %
Palvelujen ostot	-21 379	-21 212	-24 057	-2 845	13,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-486	-507	-509	-2	0,4 %
Avustukset	-4 287	-4 200	-4 200	0	0,0 %
Muut toimintamenot	-14 350	-15 302	-16 371	-1 069	7,0 %
TOIMINTAKATE	-79 749	-82 589	-89 148	-6 559	7,9 %
Perusopetus- ja nuorisopalvelut	TP	TA+M	KS	Muutos €	Muutos-%
1000 €	2021	2022	2023	2022-2023	2022-2023
TOIMINTATULOT	7 986	7 740	7 575	-165	-2,1 %
Myyntitulot	2 376	2 598	2 508	-90	-3,5 %
Maksutulot	478	515	515	0	0,0 %
Tuet ja avustukset	4 767	4 215	4 140	-75	-1,8 %
Muut toimintatulot	365	412	412	0	0,0 %
TOIMINTAMENOT	-117 527	-119 933	-126 612	-6 679	5,6 %
Henkilöstömenot	-63 364	-64 412	-67 656	-3 244	5,0 %
Palvelujen ostot	-19 947	-20 147	-21 156	-1 009	5,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 250	-2 002	-2 002	0	0,0 %
Avustukset	-51	-105	-135	-30	28,6 %
Muut toimintamenot	-31 915	-33 267	-35 663	-2 396	7,1 %
TOIMINTAKATE	-109 541	-112 193	-119 037	-6 844	6,1 %

Lukiokoulutus ja toisen asteen yhteistyön palvelut	TP	TA+M	KS	Muutos €	Muutos-%
1000 €	2021	2022	2023	2022-2023	2022-2023
TOIMINTATULOT	1 484	1 371	1 343	-28	-2,0 %
Myyntitulot	438	519	519	0	0,0 %
Maksutulot	130	33	-37	-70	-212,1 %
Tuet ja avustukset	879	784	826	42	5,4 %
Muut toimintatulot	36	35	35	0	0,0 %
TOIMINTAMENOT	-18 971	-20 592	-23 336	-2 744	13,3 %
Henkilöstömenot	-12 573	-12 747	-13 516	-769	6,0 %
Palvelujen ostot	-2 033	-2 204	-2 307	-103	4,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-473	-903	-1 403	-500	55,4 %
Muut toimintamenot	-3 892	-4 738	-6 110	-1 372	29,0 %
TOIMINTAKATE	-17 487	-19 221	-21 993	-2 772	14,4 %

Kasvun ja oppimisen tuen palvelut	TP	TA+M	KS	Muutos €	Muutos-%
1000 €	2021	2022	2023	2022-2023	2022-2023
TOIMINTATULOT	97	389	0	-389	
Myyntitulot	22	22	0	-22	
Tuet ja avustukset	75	367	0	-367	
TOIMINTAMENOT	-2 642	-3 162	0	3 162	-92,4 %
Henkilöstömenot	-2 156	-2 695	0	2 695	-93,2 %
Palvelujen ostot	-302	-199	0	199	-95,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10	-11	0	11	-81,8 %
Muut toimintamenot	-175	-257	0	257	-81,7 %
TOIMINTAKATE	-2 545	-2 773	0	2 773	-91,3 %

Kasvun ja oppimisen tuen palvelut siirtyvät hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta. 1,5 htv:tä siirtyy Varhaiskasvatukseen alle.

Kasvun ja oppimisen palvelualueen tukipalvelut	TP	TA+M	KS	Muutos €	Muutos-%
1000 €	2021	2022	2023	2022-2023	2022-2023
TOIMINTATULOT	30	6	2	-4	-66,7 %
Myyntitulot	29	0	0	0	
Tuet ja avustukset	2	6	2	-4	-66,7 %
TOIMINTAMENOT	-1 576	-1 498	-1 546	-48	3,2 %
Henkilöstömenot	-1 217	-1 138	-1 183	-45	3,9 %
Palvelujen ostot	-139	-153	-155	-2	1,3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8	-10	-10	0	0,0 %
Avustukset	-27	-27	-27	0	0,0 %
Muut toimintamenot	-185	-170	-176	-6	3,5 %
TOIMINTAKATE	-1 546	-1 492	-1 544	-52	3,8 %

Talousarvion sitovuus - KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUALUE

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovuus

Käyttötaloulosassa palvelualueita sitoo toimintakate. Lautakunnilla on oikeus tehdä palvelualueiden tuloarvioiden ja määrärahojen muutoksia, kun ne eivät muuta toimintakatetta. Toimintakatteeseen vaikuttavat ja palvelualueiden väliset muutokset on valtuuston hyväksyttävä.

Käyttötalous:	Sitovuus
Kasvun ja oppimisen palvelualue	Toimintakate
Investoinnit	Sitovuus
Kalustoinvestoinnit	Toimintakulut

Kasvun ja oppimisen lautakuntaan nähden sitovuus

Käyttötalous:	Sitovuus
Varhaiskasvatuspalvelut	Toimintakate
Perusopetus- ja nuorisopalvelut	Toimintakate
Lukiokoulutus ja toisen asteen yhteistyö	Toimintakate
Kasvun ja oppimisen tuen palvelut, jää pois v. 2023	Toimintakate
Johdon tukipalvelut	Toimintakate
Lautakunta oikeuttaa apulaiskaupunginjohtajan tekemään mahdollisia määrärahan siirtoja vastualueiden välillä ja asiakkuusjohtajat palveluprosessien välillä ja sisällä.	
Investoinnit	Sitovuus
Kalustoinvestoinnit (apulaiskaupunginjohtaja päättää määrärahan jakamisesta vastuualueille ja palveluprosesseille)	Toimintakulut

Henkilöstösuunnitelma - KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUALUE

Henkilöstö-suunnitelma	TP 2021	KS 2022	Muutos	Hankkeet	KS 2023	Muutos	Eläköity-
Palvelualue yhteensä	htv	htv	2023	muutos	htv	yhteensä	misarvio
			htv	2023		2021/2023	2023
				htv		htv	htv
Varhaiskasvatuspalvelut	1150,0	1133,5	15,0	2,0	1150,5	17,0	28,5
Perusopetus- ja nuorisopalvelut	1169,0	1144,3	21	0,0	1165,3	21,0	26,0
Lukiopalvelut ja toisen asteen yhteistyö	166,0	168,6	4,0	0,0	172,6	4,0	4,0
Kasvun ja oppimisen tuen palvelut	2,0	2,0	0,0	0,0	2,0	0,0	0,5
Johdon tukipalvelut	17,0	16,9	0,00	0,0	16,9	0,0	1,5
Palvelualue yhteensä	2 504,0	2 465,3	40,0	2,0	2 507,3	46,0	60,5

Lukuihin ei sisälly keskitetystä määrärahasta työllistämisarvoita ja oppisopimuksella palkattu henkilöstö sekä kesätyöntekijät.

Varhaiskasvatuspalvelut: Lapsen tukemiseen liittyvä varhaiskasvatustilan muutos lisää erityisesti erityisopettajien roolia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa ja yksityisessä varhaiskasvatuksessa. Esitys 2 htv erityisopettajia lisää. Varhaiskasvatuksen rekrytointiongelmien ja erityisesti sijaispulan sekä henkilöstön suuri sairauspoissaolomäärä edellyttää lisäpanostuksia. Tähän mahdollista panostaa rekrytoimalla lisää varahenkilöitä. Esitys 12 varahenkilöä, jolloin Kuopiossa olisi yhteensä 30 varahenkilöä. Määräaikainen ICT-koordinaattori 1 htv vuodelle 2023. Koordinaattori toimisi v. 2023 projektipäällikkönä TietoEduun siirtymisen ja Effican alasajon ajan. Vuonna 2022 varhaiskasvatuksen hankkeissa työskentelee 12 lastenhoitajaa (COVID-19, erityisavustus 21-22). Vuonna 2023 työskentelee edelleen 12 lastenhoitajaa OKM:n erityisavustuksella sekä lisäksi kaksi työntekijää joustavan esi- ja alkuopetuksen sekä ICT-hankkeissa.

Perusopetus- ja nuorisopalvelut: Kolmiportainen tuki/suunnittelija (1 htv), sairaalaopetuksen jalkautuva erityisopettaja ja ohjaaja (2 htv), kasvavien alueiden oppilasmäärän kasvu/henkilökunnan määrän kasvu (10 htv), neljän valmistavan opetuksen ryhmien kasvu (8 htv), kansainvälisen yhtenäiskoulun käynnistyminen (0 htv). Nuorisopalvelut: maaseutualueiden nuorisotyön vahvistaminen (0 htv) ja ohjaamotyöntekijä (0 htv).

Lukiokoulutus ja toisen asteen yhteistyön palvelut: Oppivelvollisuuslaki/uusi ikäryhmä = toinen oppivelvollisuusohjaaja (1 htv), ICT-koordinaattori (1 htv), resurssisihteeri/hankesihteeri (1 htv), Taidelukio Lumitin BlacBox/käyttöpäällikkö (1 htv)

Kasvun ja oppimisen tuen palvelut: Hyvinvointialueelle siirtyy 1 palveluesimies sekä kaikki koulukuraattorit ja koulupsykologit. Jää kasvatusjohtaja ½, hallintosihteeri + 1 htv hyvinvointialueen yhdyshenkilö. Nämä siirtyvät Varhaiskasvatuksen vastuualueelle.

Kasvun ja oppimisen palvelualueen tukipalvelut: Ei muutosta.

Investoinnit - KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUALUE

Tilapalveluiden toteuttamat rakennusinvestoinnit, jotka vaikuttavat tulevaisuudessa palvelualueen käyttötalouteen

Investoinnit 1 000 €			TA 2022	TA+M 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	2023-2026	
Tilapalvelut										
Talonrakennus			Koko hanke							
Kasvun ja oppimisen palvelualue (koulut ja nuorisotilat)										
Lumit, musiikki- ja ilmaisutaidon lukio	uusi	27 200	-7 061	-7 061						
Niiralan koulun peruskorjaus koulu- ja päiväkotikäyttöön	peko	15 500	-7 510	-7 510						
Riistaveden kouluratkaisu	uusi	13 600	-7 100	-7 100	-6 560				-6 560	
Syvänniemen alakoulu ja päiväkoti (0-2)	vuokra		-50	-50	-50				-50	
Jynkälähden viipaleen korvaus uudisrakennuksella	vuokra		-50	-50						
Pirtin koulun laajennus ja muutostyöt	uusi	31 000	-300	-300	-800	-4 600	-17 250	-7 100	-29 750	
Hatsalan klassillinen koulu (korvaava uudisrakennus)	uusi	32 400	-100	-100	-400	-8 000	-16 000	-8 000	-32 400	
Ylä-Pyörö perusparannus	perusp.	30 000						-200	-200	
Lyseon peruskorjaus	peko	13 000					-100	-4 400	-4 500	
Kettulan koulu (korvaava uudisrakennus)	uusi	13 000					-300	-5 500	-5 800	
Särkiniemen koulu (korvaava uudisrakennus)	uusi	4 450					-250	-2 100	-2 350	
		180 150	-22 171	-22 171	-7 810	-12 600	-33 900	-27 300	-81 610	
Kasvun ja oppimisen palvelualue (päiväkodit)										
Lastentien päiväkoti (Alava), 6 r	uusi	5 800	-3 564	-3 564						
Länsi-Puijon päiväkoti, 4 r	uusi	5 450	-100	-100	-100	-2 600	-2 750		-5 450	
Jynkän päiväkoti, 6 r	uusi	6 800			-300	-4 000	-2 500		-6 800	
Pyörön päiväkoti, 10 r	uusi	10 400	-100	-100	-500	-5 500	-4 400		-10 400	
Sinikellon päiväkoti, 10 r	uusi	9 800			-5 500	-4 300			-9 800	
Saarikellon päiväkoti, 6 r	uusi	6 800	-200	-200	-200	-3 300	-3 300		-6 800	
Suopursun päiväkoti, 5 r	peko	3 200					-3 200		-3 200	
Maunolanmäen päiväkoti	peko	2 500						-2 500	-2 500	
Takkapolun päiväkoti	uusi	4 000						-4 000	-4 000	
Kivilammen päiväkoti, 4 r	uusi	5 000						-300	-300	
		59 750	-3 964	-3 964	-6 600	-19 700	-16 150	-6 800	-49 250	

Kone ja kalustoinvestoinnit

Investoinnit 1 000 €			TA 2022	TA+M 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	2023-2026
ICT-hankinnat									
Tietokone- ja viestintälaitteet									
Kasvun ja oppimisen lautakunta		Menot	-1 716	-1 716	-1 490	-1 000	-1 000	-1 000	-4 490
Koneet ja kalusto									
Kasvun ja oppimisen lautakunta		Menot	-2 930	-2 930	-2 692	-3 000	-3 000	-3 000	-11 692

KASVUN JA OPPIMISEN KONEET JA KALUSTO -INVESTOINNIT 1000 €	TA-2023 esitys Yhteensä	Tietokone- ja viestintälait- teet (sis. av- välineet)	Koneet ja kalusto	2024	2025	2026
Oppimisympäristön kehittäminen modernin opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Vanhentuneen opetuskaluston ja -varusteiden uusiminen.	450		450			
Työympäristöjen ergonomian parantaminen; hallinnon työympäristön kehittäminen.	70		70			
Teknisen työn konekannan uusiminen, työturvallisuuden parantaminen.	80		80			
Kouluviraston yhteiskäyttöisten työpisteiden täydennysvarustelu ja päivitys (28)	15	15				
Perusopetuksen akuutit ICT/AV-tarpeet	30	30				
Perusopetuksen vanhentuneen AV-laitekannan uusiminen (Rajala 25, Jynkänlahti 24, Aurinkorinne, 25)	330	330				
Perusopetuksen laitevaunujen hankinta (20 kpl)	27		27			
Perusopetuksen oppilaslaitteiden elinkaarivaihdot (1000 kpl Chromebook) 1)	400	400				
Perusopetuksen oppilaslaitteiden elinkaarivaihdot (500 iPad) 2)	165	165				
Perusopetuksen telakoiden uusinta (300 kpl)	50	50				
Riistaveden yhtenäiskoulu ja kirjasto (sis. nuorisotila, monitoimitila, kuntosali) 3)	1 330	130	1 200			
Syvänniemen päiväkoti ja koulu (jos siirtyy vuodelta -22)	0	0	0			
Alavan päiväkodin ICT/AV-varustelu (Toteutuu vuonna -22)	20	20				
Von Wrightin lisätilojen ICT/AV-varustelu	75	25	50			
Neulamäen IP-kerhon ICT/AV-varustelu	5	5				
Hiltulanlahden koulun laajennusosa	225	25	200			
Puijonkuppeen päiväkoti	65	20	45			
Niiralan koulun 3- ja 4-kerrosten loppuun saattaminen	250	50	200			
Mustinlammen päiväkodin ICT/AV-varustelu (toteutuu v. -22)	35	35				
Perusopetuksen vanhentuneiden työpuhelinien päivitys (361 kpl)	50	50				
Nuorisotilojen kalustekannan ja laitteiston uusimista; henkilöstölle tietokoneet ja puhelimet	30	10	20			
Päiväkotien vanhentuneen kaluston uusiminen ja ergonomian parantaminen.	100		100			
Varhaiskasvatuksen iPad- ja AV-varustelun uusiminen ja täydentäminen	70	70				
Lukioiden av-laitevaihdot ja etäopetusteknologian päivitys (30 luokkaa)	45	45				
Langattoman ylioppilastutkinnon edellytysten laajentaminen (Pohjantie)	15	15				
Lumitin kalustaminen mm. musiikin erityisluokkien kalustaminen	250	0	250			
Yhteensä	4 182	1 490	2 692	4 000	4 000	4 000

Kuopion kaupungin kasvun ja oppimisen palvelualueella panostetaan työergonomian parantamiseen uusimalla kalustekantaa, joka ei vastaa nykyajan vaatimuksiin.

Vuonna 2023 esitetään uusittavaksi työympäristöjen; peruskoulujen ja lukioiden henkilöstön kalusteratkaisuja työhyvinvointia edistävään suuntaan. Kehittäminen tapahtuu yhteistyössä Järvisuodun työterveyden työfysioterapeuttien kanssa.

Vanhentunutta opetuskalustoa uusitaan tapauskohtaisina kokonaisuuksina modernien opetussuunnitelmatavoitteiden mukaisesti. Myös sähköisten oppimisvälineratkaisujen vaatimustaso nousee ja laitekantaa täytyy uudistaa osittain ja kokonaan.

Vuodelle 2023 on esitetty kolmen koulun: Rajalan, Jynkänlahden ja Aurinkorinteen elinkaarensa päässä olevan AV-laitteiston korvaamista uudella.

Teknisyyntötilojen ja koneiden työturvallisuus vaatii jatkuvaa päivittämistä esimerkiksi hätä-seis -kytkimien hankkimista ja sentamista työturvallisuusmääräysten mukaisesti.

Vuonna 2023 toteutuu Riistaveden yhtenäiskoulu ja kirjasto; lähipalvelukeskus, jonne sijoittuvat lisäksi nuorisotilat, kuntosali, suuri liikuntasali sekä runsaasti yhteiskäyttöistä tilaa alueen asukkaille ja kuntalaisille. Vuonna 2023 otetaan käyttöön Syväniemen päiväkoti ja koulu, Hiltulanlahden koulun laajennus sekä Puijonkuppeen päiväkoti. Niiralan koulua kalustetaan ja varustetaan asteittaan oppilasmäärän kasvun mukaan. Taidelukio Lumitia täydennetään muun muassa soittimilla ja muilla varusteilla.

Varhaiskasvatuksen ergonomisen kaluston jatkuva uudistamisen tarve.

Henkilöstön toimistokalusteita uusitaan tarpeen mukaan työergonomiset lähtökohdat huomioon ottaen.

Kaikissa Kasvun ja oppimisen palvelualueen hankinnoissa noudatetaan kestävän kehityksen periaatetta priorisoimalla hankintoja, kierrättämällä ensisijaisesti kaupungin olemassa olevaa, hyväkuntoista kalustoa sekä kunnostamalla ja entisöimällä kelvollisia kalusteita. Hankintoja toteutetaan myös sopimustoimittajien outlet-myyntöistä.

1) Leasing-kustannus 36kk = 540 000€ (35,00 %)

2) Leasing-kustannus 36kk = 243 000€ (47,27 %)

3) STEAM-ympäristön 3d-tulostimet ja laserleikkurit huomioitu rakennushankkeen hankinnoissa

Mittarit - KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUALUE

Talousarvion 2023 valtuustoon nähden sitovat mittarit tavoitearvoineen

Mittarin nimi	Mittari	TP 2020	TP 2021	Tavoite 2022	Tavoite 2023	Huom./lisätiedot
Suorituskykymittarit						
Päiväkotien täyttöaste / haja-asutusalue	%	92	92	96	96	
Päiväkotien täyttöaste / taajama-alue	%	97	93	99	99	
Taloudellisuusmittarit						
Varhaiskasvatuksen toimintamenot 0-6 -vuotiasta lasta kohden	€	10 752	11 491	11 627	12 271	
Perusopetuksen toimintamenot euroa per 7-15 -vuotias lapsi	€	9 922	9 989	10 140	10 958	
Vaikuttavuusmittarit						
Varhaiskasvatukseen osallistuminen 0-6 v.	%	74,8	75,5	74,0	74,0	

KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUALUE HYVINVOIVA JA YHTEISÖLLINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia		Suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan varhaiskasvatuksen toimintaa yhdessä lasten ja heidän huoltajiensa kanssa. Oppilaiden osallisuuden lisääminen oman opetuksen suunnitteluun. Lapset ja nuoret osallistetaan koulu- ja nuorisotilojen verkostosuunnitteluun.	Asiakkuusjohtajat ja palvelupäälliköt
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevia kohtaamispaikkoja ja luonnon saavutettavuutta	Virkistys- ja urheilualueiden määrä / 1000 asukasta Asukastoiminnan ja nuorisotilojen kävijämäärät	Tilojen käyttöä mahdollistetaan kaupunkilaisille. Lähiliikuntapaikkojen suunnittelu koulujen yhteyteen. Koulut toimivat lähipalvelukeskuksina, joissa eri palveluja ja erilaista iltaikäyttöä	Asiakkuusjohtajat ja palvelupäälliköt
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Arjen fyysinen aktiivisuus lisääntyy kaikissa ikäryhmissä	Lasten ja nuorten liikkuminen, aikuisten liikkuminen Kotona asuvien 75-vuotta täyttäneiden osuus ikäluokasta	Tuetaan liikunnallisen elämäntavan omaksumista lapsuudesta lähtien. Päiväkodit ja perhepäivähoito kuuluvat Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelmaan. Jokaiseen yksikköön on nimetty Liikuntamyötäjä, jonka tehtävänä on innostaa lapsia ja henkilöstöä liikkumaan	Asiakkuusjohtajat ja palvelupäälliköt

			<p>sekä kehittää lasten liikuntaa.</p> <p>Tuetaan liikunnallisen elämäntavan omaksumista lapsuudesta ja nuoruudesta lähtien. Perusopetuksessa Liikkuva koulu –hankkeen päätyttyä toiminta jatkuu osana koulujen toimintakulttuuria. Lisäksi kouluilla on kerhotoimintaa ja harrastamisen Suomen-malliin kuuluvia kerhoja.</p> <p>Toteutetaan lukion opetussuunnitelmaa. Tuetaan opiskelijoiden hyvinvointia erilaisin tapahtumin.</p>	
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö vähenevät kaikissa ikäryhmissä	<p>Nuorten päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö</p> <p>Aikuisten päihteiden käyttö</p>	<p>Vahvistetaan henkilöstön osaamista puheeksi ottamiseen sekä asiakkaiden kohtaamiseen mm. Lapset puheeksi -menetelmän avulla.</p> <p>Nuorisopalveluissa tehdään päihteiden käytön ennaltaehkäisyyn painottuvaa työtä. Perusopetuksessa päihteiden käytön ennaltaehkäisy kuuluu osaksi opetusta.</p> <p>Koulutetaan nuoria lukion opetussuunnitelman tavoitteiden suuntaisesti eri oppiaineissa raittiiseen ja aktiiviseen elämäntapaan.</p>	Asiakkuusjohtajat ja palvelupäälliköt
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Asukkaiden, erityisesti nuorten, mielen hyvinvointi kohenee	Positiivista mielenterveyttä kokeneiden osuus	<p>Varhaiskasvatuksen opettajille ja erityisopettajille järjestetään Nepsy-koulutusta ja Provaka-toiminta on aloitettu kolmessa päiväkotiyksikössä.</p> <p>Tarkistetaan yhteisöllisen opiskeluhuollon linjaukset ja suunnitelmat. Perusopetuksen henkilöstö on saanut koulutusta varhaiseen tunnistamiseen ja puuttumiseen. Perusopetuksen ja hyvinvointialueen yhteistyö mielenterveyden haasteiden</p>	Asiakkuusjohtajat ja palvelupäälliköt

			<p>ennaltaehkäisyyn ja tukemiseen käytössä.</p> <p>Lukiokohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat päivitetään vuosittain. Järjestetään täydennyskoulutusta lukiolaisille opetussuunnitelman mukaisesti. Palkataan hyvinvointivalmentaja lukioiden tueksi vuodelle 2023. (ESR hanke)</p>	
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Yksinäisyyden kokeminen vähenee	<p>Lasten ja nuorten kokema yksinäisyys</p> <p>Aikuisten kokema yksinäisyys</p>	<p>Pedagogisena painopisteenä on vuosina 2022-2025 vuorovaikutus- ja tunnetaidot. Varhaiskasvatustoiminnan suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa edistetään lasten vuorovaikutustaitoja ja syrjäytymisen ehkäisemistä.</p> <p>Lasten ja nuorten osallisuutta kehitetään.</p> <p>Jokaisella koululla vuorovaikutus- ja tunnetaitojen opetus osana opetusta. Jokaisessa luokassa käytössä ryhmäyttämiseen tähtäävät toimenpiteet ja varmistetaan että jokaisella oppilaalla on vähintään yksi kaveri koulussa.</p>	Asiakkuusjohtajat ja palvelupäälliköt
1.4. Laadukas varhaiskasvatus ja yleissivistävä koulutus	Tarjoamme kaikille lapsille ja nuorille laadukkaan varhaiskasvatuksen ja koulupolun sekä siihen tarvittavan tuen	Perusopetus: opetuksen eurot / oppilas, vuosiviikkotunnit / oppilas, ryhmäkoko, Kuopion koulutuspoliittisen ohjelman toteutuminen	<p>Varhaiskasvatuksen toiminta toteutetaan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti ja toiminnan toteutumista arvioidaan kaksi kertaa vuodessa.</p> <p>Toiminnan laatua kehitetään ja seurataan mm. koulutussuunnitelmien, niiden toteutumien ja vaikutusten avulla.</p> <p>Lasten ja nuorten oppimisvalmiuden ja oppimisen tulokset parantuvat suunnitelmallisten toimenpiteiden avulla. Oppilaat saavat varhaista ja</p>	Asiakkuusjohtajat ja palvelupäälliköt

			riittävää tukea heti tuen tarpeen ilmetessä.	
1.5. Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen	Tarjoamme eri-ikäisille merkityksellistä tekemistä ja kokemista, muun muassa kulttuurista, harrastuksista ja vapaaehtoistoiminnasta yhdenvertaisesti	Kulttuuritilojen kävijämäärät Kansalaisopiston opiskelijamäärä ja opetustunnit Sisä- ja ulkoliikuntatilojen sekä kaupallisten tilaisuuksien käyntikerrat	Harrastamisen Suomen mallin kerhot ja muu koulujen kerhotoiminta toimii kaikilla kouluilla. Hyvinvointipalvelut tarjoavat harrastustoimintaa kouluilla Nuorisopalvelut tarjoaa laadukasta ja monipuolista leiri ja vapaa-ajantoimintaa. Nuorisopalvelut tuottavat monipuolista vapaa-ajan toimintamahdollisuuksia nuorille. Oppilaitosten tiloja pyritään aktiivisesti vuokraamaan ulkopuolisille harrastusryhmille.	Asiakkuusjohtajat ja palvelupäälliköt

KASVAVA JA ELINVOIMAINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
2.1. Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyyssympäristö	Tuemme yhdessä eri toimijoiden kanssa yrittäjyyskasvatusta, uutta yritystoimintaa sekä olemassa olevien yritysten kasvua ja elinvoimaa	Liikevaihdon ja viennin kehitys Yrityskanta / 1000 as. Uudet yritykset / 1000 as. Yritysmuutosmittaukset	Perusopetuksen yrittäjyyskasvatus kaikissa kouluissa. Oppilaat vierailevat Yrityskylässä ja TAT:n laatima yrittäjyyteen liittyvä oppimateriaali käytössä kaikilla kouluilla. Mahdollistetaan uuden lukiodien opetussuunnitelman suuntaisesti nuorten mahdollisuuksia tutustua lukiokoulutuksen aikana laajasti työelämää eri tavoin.	Asiakkuusjohtajat ja palvelupäälliköt
2.3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	Kuopio on vetovoimainen opiskelukaupunki	Koulutuksen vetovoimaisuus, hakijamäärät; UEF, Savonia, Saksy Alueelle jäävien valmistuneiden osuus	Kuopiossa on laadittu kasvatus- ja koulutuspoliittinen ohjelma, jonka tavoitteena on varmistaa laadukas kasvatus ja opetus sekä tukea lasten ja nuorten hyvinvointia varhaiskasvatuksesta toisen asteen opintojen loppuun. Kasvatus- ja koulutuspoliittisen ohjelmalla varmistetaan laadukas kasvatus ja opetus sekä tuetaan hyvinvointia varhaiskasvatuksesta toiselle asteen loppuun.	Asiakkuusjohtajat ja palvelupäälliköt

			<p>Oppimisympäristö- ja nuorisotilas suunnittelun konseptointia jatketaan. Konseptissa määritellään pedagogisen, digitaalisen ja fyysisen oppimisympäristöjen keskeiset periaatteet ja linjaukset, joilla sujuvoitetaan käyttäjäkeskeistä toimitilas suunnittelua.</p> <p>Tutustutaan Pohjois-Savon jatkokoulutuksen ja korkeakoulutuksen mahdollisuuksiin.</p>	
2.3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	Koulutus vastaa ennakoivasti työelämän muutuviin tarpeisiin		Opinto-ohjauksen jatkuva kehittäminen. Tuen tarpeiden varhaisella tunnistamisella ja oikea-aikaisella tuella vähennetään syrjäytymistä ja siten varmistetaan työvoiman riittävyttä.	Asiakkuusjohtajat ja palvelupäälliköt
2.5. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	Aktiivinen, ennakoiva edunvalvonta ja vaikuttaminen tukee Kuopion tunnettuutta ja kehittymistä. Painopisteenä alueen saavuttavuuden (tie-, raide-, lento-, vesiliikenne ja ICT-yhteydet) parantaminen.	Imago- ja mainetutkimukset Onnistuminen edunvalvonnassa	<p>Osallistutaan kansallisiin verkostoihin aktiivisesti. Tehdään yhteistyötä ystävyyskaupunkien ja kansainvälisten yhteistyökumppaneiden kanssa.</p> <p>Osallistutaan valtakunnalliseen OPPIVA-verkoston, kuntatyöntantajaverkoston sekä muiden verkostojen toimintaan. Perusopetuksessa kansainvälinen yhteistyö palautuu pandemiaa edeltävälle tasolle.</p>	Asiakkuusjohtajat ja palvelupäälliköt

ILMASTO- JA RESURSSIVIISAS KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
3.1. Kiertotalous ja resurssiviisaus	Hankintamme ovat vastuullisia ja hiilineutraaleja	Ympäristökriteerit sisältävät kilpailutukset (M€/v, kpl/v, %)	<p>Pyritään lisäämään Vihreä lippu-ympäristöohjelmaan kuuluvien päiväkotien määrää.</p> <p>Pyritään lisäämään Vihreä lippu-ympäristöohjelmaan kuuluvien peruskoulujen määrää. Sähköisten materiaalien käyttöä lisätään perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa.</p> <p>Selvitetään aktiivisesti "koulu palveluna" konseptin toimivuutta Savilahden kampuksella.</p>	Asiakkuusjohtajat ja palvelupäälliköt
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Teemme aktiivisesti toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja ilmatoriskien (mm. sään ääri-ilmiöt) pienentämiseksi	CO ₂ -päästöt / asukas (t CO ₂ -ekv / as)	<p>Toiminnan toteuttamisessa huomioidaan kestävä kehityksen periaatteita.</p> <p>Toteutetaan ilmastoviisasta ruokaa -hanketta.</p> <p>Ilmastonmuutoksen hillintään tähtäävät toimenpiteet otetaan osaksi kaikenikäisten lasten opetusta.</p>	Asiakkuusjohtajat ja palvelupäälliköt
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tuemme paikallista maataloutta ja elintarviketuotantoa tarjoamalla lähellä tuotettua ja ilmastoviisasta ruokaa huoltovarmuuden parantamiseksi sekä vähennämme ruokahävikkiä	<p>Lähiruuan osuus</p> <p>Kasviproteiinien osuus</p> <p>Ruokahävikin määrä (kg)</p>	<p>Kiinnitämme lasten kanssa huomiota ruokahävikkiin ja ohjaamme lapsia välttämään ruokahävikin syntyä.</p> <p>Ruokahävikkimittarit kouluilla. Ylijäämäruoan myynti</p> <p>Viestitään aktiivisesti lukiolaisille ravinnon merkityksestä oman elämän tukipilarina.</p>	Asiakkuusjohtajat ja palvelupäälliköt

3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tehostamme energiankäyttöä 10 prosenttia ja lisäämme uusiutuvien energiamuotojen käyttöä	Sähkön ja lämmön ominaiskulutus kaupungin kiinteistöissä (kWh / r-m ³) Uusiutuvan energian osuus tuotetusta energiasta (%)	Toteutetaan Vihreä Lippu -toimintaa.	Asiakkuusjohtajat ja palvelupäälliköt
--	--	---	--------------------------------------	---------------------------------------

UUDISTUVA JA YHDESSÄ TEKEVÄ KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Kehitämme palvelujamme (ml. digipalvelut) asiakaslähtöisesti ja ratkaisukeskeisesti organisaatorajat ylittäen ja teemme aktiivista verkostoyhteistyötä palvelujen kehittämiseksi	Palvelujen digitalisaatioaste Tyytyväisyys palveluihin	Varhaiskasvatuspalveluiden sähköisen asioinnin kehittäminen jatkuu asiakastietojärjestelmän kehittämisen kautta. Digitaalisten palveluiden kehittämissuunnitelmassa linjataan, miten digitalisaatiota kehitetään osana palveluntuotantoa. Kaikilla lukiolaisilla on oma päätelaite opiskelua varten.	Asiakkuusjohtajat ja palvelupäälliköt
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lisäämme hallinnon ja päätöksenteon avoimuutta ja asukkaiden vaikuttamisen mahdollisuuksia	Kuntalais- ja asiakaspalautteet Kuntalaisaloitteet	Asiakastytyväisyyskysely toteutetaan vuosittain. Luodaan säännöllisesti toteutettava oppilas- ja huoltajakysely kasvatus- ja koulutuspoliittisen ohjelman toteutuksen seurantaan.	Asiakkuusjohtajat ja palvelupäälliköt
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lapsivaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	Tehtyjen lapsivaikutusarviointien määrä	Toiminnassa huomioidaan lapsen etu ja tarvittaessa laaditaan lapsivaikutusten arviointi. Kaikessa toiminnassa huomioidaan lapsivaikutukset ja tehdään aina tarvittaessa lapsivaikutusten arviointi.	Asiakkuusjohtajat ja palvelupäälliköt
4.2. Uudistuva johtaminen	Vahvistamme Kuopion työnantajavetoa	Hakijoita / avoin työpaikka Työnantajan suositteluindeksi	Varhaiskasvatuksen rekrytointiyksikkö tehostaa rekrytointimarkkinointia ja oppilaitosyhteistyötä. Vahvistetaan mielikuvaa Kuopiosta hyvänä työnantajana. Vähennetään määräaikaaisia	Asiakkuusjohtajat ja palvelupäälliköt

			<p>palvelussuhteita ja osa-aikatyötä aina kun se on mahdollista.</p> <p>Mahdollistetaan sisäinen liikkuvuus.</p>	
4.2. Uudistuva johtaminen	<p>Kehitämme laadukasta päätöksentekoa, johtamista sekä hyvää ilmapiiriä ja varmistamme toimivat rakenteet</p>	<p>Toimielinten itsearviointien kehitys</p>	<p>Työyksiköiden palaverit, suunnittelu- ja arviointipäivät toteutetaan pedagogisen johtamisen vuosikellon mukaisesti. Henkilöstö osallistetaan kehittämistyöhön.</p> <p>Johtamisen kehittäminen. Koulujen ja nuorisopalvelun tiimirakenteiden kehittäminen ja vahvistaminen.</p>	<p>Asiakkuusjohtajat ja palvelupäälliköt</p>
4.2. Uudistuva johtaminen	<p>Tuemme esimiestyötä ja kehitämme esimiesten osaamista</p>	<p>Johtamisen arvioinnit</p>	<p>Päiväkodinjohtajilla on esimiesten työhyvinvointiryhmä, joka suunnittelee työhyvinvointia tukevaa toimintaa jatkuvasti.</p> <p>Jatkuva esimiestyön kehittäminen virasto- ja yksikötasolla muun muassa koulutuksen ja tiimitoiminnan avulla.</p> <p>Lukion rehtoreiden esimiestyötä tuetaan säännöllisillä kokoontumisilla, uusien rehtoreiden perehdyttämisellä ja mentoroinnilla, johtamiskoulutuksiin osallistumisen tukemisella sekä mahdollisuudella työkiertoon.</p>	<p>Asiakkuusjohtajat ja palvelupäälliköt</p>
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	<p>Varmistamme henkilöstön osaamisen ja urakehityksen</p>	<p>Koulutuspäivät / htv</p> <p>Työkierto</p>	<p>Henkilöstölle järjestetään täydennyskoulutusta koulutussuunnitelman mukaisesti.</p> <p>Varmistetaan koulutustarpeiden ja koulutussuunnitelmien vastaavuus. Täydennyskoulutuksen jatkuva kehittäminen. Sisäinen liikkuvuus.</p>	<p>Asiakkuusjohtajat ja palvelupäälliköt</p>
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	<p>Kehitämme henkilöstön koettua työhyvinvointia ja</p>	<p>Työhyvinvointikysely</p>	<p>Yksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat päivitetään vuosittain.</p>	<p>Asiakkuusjohtajat ja palvelupäälliköt</p>

	myönteistä työntekijäkokemusta		<p>Opettajien minäpystyvyyden kehittäminen koulutusten ja henkilökohtaisen kouluttautumissuunnitelman avulla. Tiimiopettajuuden lisääminen.</p> <p>Yksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat päivitetään vuosittain. Järjestetään täydennyskoulutusta koulutussuunnitelman mukaisesti.</p> <p>Turvallisuussuunnitelmat ja riskienarvioinnit päivitetään vuosittain. Toteutetaan työhyvinvointipari-toimintaa. Henkilöstön osaamista kehitetään koulutuksen ja tutoroinnin/mentoroinnin avulla.</p>	
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kannustamme henkilöstöä oman työn ja työyhteisön kehittämiseen. Tuemme kokeilukulttuuria ja kehitämme osallisuuden rakenteita/foorumeita.	<p>Henkilöstön kehittämisaloitteiden määrä</p> <p>Etätyötä tehneet henkilöt ja etätyöpäivät</p>	<p>Hallinnollista työtä tekeville mahdollistetaan etätyön tekeminen.</p> <p>Henkilöstö ja oppilaat mukana kehittämisessä. Virastossa joustava mahdollisuus monipistetyöskentelyyn.</p>	Asiakkuusjohtajat ja palvelupäälliköt
4.4. Kestävä talous	Kehitämme toimintaa ja talouttamme siten, että tulorahoitus mahdollistaa toimivat palvelut ja tarvittavat investoinnit	<p>Vuosikate % poistoista</p> <p>Investointien tulorahoitus %</p> <p>Lainamäärä € / asukas</p>	<p>Palveluverkon optimointi.</p> <p>Digitaalisten palvelujen mahdollisuuksien selvittäminen.</p>	Asiakkuusjohtajat ja palvelupäälliköt
4.4. Kestävä talous	Mitoitamme palveluverkostomme asiakastarpeen ja talouden kestävyyden mukaistesti ja pidämme palvelutuotannon tarvitsemat kiinteistöt kunnossa	Tilakustannukset % kokonaiskustannuksista	<p>Palvelujen kysyntää seurataan ja kehitetään palvelujen keskittämistä.</p> <p>Verkostoselvitys kouluverkon optimoimiseksi.</p> <p>Selvitetään aktiivisesti "koulu palveluna" konseptin toimivuutta Savilahden kampuksella.</p>	Asiakkuusjohtajat ja palvelupäälliköt

Varhaiskasvatuspalvelut

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kaupungin asukasmäärän kasvu lisää palvelutarvetta ja nostaa järjestämiskustannuksia kasvavan henkilöstön ja uusien tilojen myötä. Varhaiskasvatuspalveluiden käyttöä on pyritty lisäämään valtakunnallisesti erilaisilla lakiuudistuksilla ja jatkossakin on odotettavissa toimia, joilla pyritään lisäämään osallistumisasteen kasvua. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja tullaan alentamaan vuoden 2023 aikana, mikä oletettavasti lisää varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrää.

Palvelun tarve lisääntyy kaikissa palvelualueen palveluissa, mutta kasvu on alueellisesti epätasaista. Kasvu painottuu lähivuosina erityisesti eteläiselle kaupunkialueelle, mutta kaupungin täydentämiskäytön myötä myös muualle keskeiselle kaupunkialueelle.

Palveluverkostoa päivitetään lapsimäärän muutoksen, palveluverkoston kehittämisen ja tilojen käytön tehostamisen näkökulmasta. Lapsimääräennusteita seurataan Venni-järjestelmästä. DigiPave 2 – kehittämishankkeessa kehitetään uutta digitaalista toimintamallia palveluverkoston suunnitteluun. Palveluverkoston tarkastelussa otetaan huomioon tilojen monipuolinen käyttö, monialaisen palvelukulttuurin kehittäminen ja alueiden tarpeet.

Varhaiskasvatuslaki muuttui 1.8.2022, jolloin laissa säädettiin entistä vahvemmin lapsen oikeudesta tarvitsemaansa tukeen ja kolmiportainen tuki laajeni koskemaan myös varhaiskasvatusta. Varhaiskasvatuksessa erilaisten tukimuotojen tarve kasvaa ja varhaisen tuen merkitys kasvaa edelleen. Tavoite on, että varhaiskasvatuspalveluissa on käytettävissä riittävästi osaamista ja resursseja varhaiseen ja oikea-aikaiseen tukeen aina tuen tarpeen ilmetessä. Lapsen tukemisen prosessin täsmentyminen lisää painetta kasvattaa avustajamäärää.

Sähköisten välineiden ja oppimisympäristöjen käyttö osana varhaiskasvatusta lisääntyy. Tavoitteena on, että lapset ovat digitaalisia ja heillä on yhdenvertaiset valmiudet toimia yhteiskunnassa aktiivisina monimuotoisen median käyttäjinä ja tuottajina. Tämän tavoitteen toteuttamiseksi henkilökunnan digiosaamista päivitetään jatkuvasti. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää myös laitehankintoja Tieto- ja viestintäteknologian opetuskäytön suunnitelman 2018 - 2022 mukaisesti. Vuonna 2023 opetuskäytön suunnitelman mukaisesti digilaitteiden käyttöä laajennetaan 3-5-vuotiaiden ryhmiin. Asiakastietojärjestelmän muutos Efficasta Edlevoon toteutetaan vuosien 2023-2024 aikana ja muutos sujuvoittaa järjestelmän käyttöä sekä asiakkaille että henkilöstölle.

Lasten ja nuorten kansainvälistyminen lisääntyy ja henkilöstö verkostoituu kansainvälisesti. Maahanmuuttajille tarvitaan kohdennettuja palveluja ja tukitoimia. Työperäisen kansainvälistymisen tukemiseksi tarvitaan panostusta englanninkieliseen varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen. Kansainvälisen päiväkodin sijoittumista kaupunkiin suunnitellaan yksityisenä hankkeena. Kuusivuotiaiden perusopetukseen valmistavaa opetusta järjestetään inklusiivisesti esiopetuksen ryhmissä valmistavaa opetusta tarvitseville lapsille.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Palveluverkostoa ja sen palvelevuutta tarkastellaan ja päivitetään jatkuvana prosessina. Päivityksessä hahmotetaan alueiden kehitystä ja palvelutarvetta aikaisempia selvityksiä laajemmasta näkökulmasta. Samalla kehitetään myös palvelukonsepteja tilojen yhteiskäytön mahdollistamiseksi ja tilatarpeen optimoimiseksi. Suunnitelman mukaiset toimenpiteet käynnistetään. Palveluohjauksesta keskittämällä parannetaan asiakaspalvelun saatavuutta ja tasalaatuisuutta.

Varhaiskasvatuksessa lapsimäärän kasvuun vaikuttaa asukasmäärän kasvun lisäksi huoltajien työ- ja opiskelumahdollisuudet.

Vuoden 2023 alussa avautuvat Alavan sekä Syväniemen päiväkodit.

Pedagogisena painopisteenä v. 2022-2025 on vuorovaikutus ja tunnetaidot. Vuosina -22 ja -23 näkökulmana on erityisesti henkilöstön välinen vuorovaikutus. Vuonna 2022 aloitettiin ProVaka-toiminta kolmessa toimintayksikössä. Vuonna 2023 toimintaa laajennetaan uusiin toimintayksiköihin.

Digitaalinen ympäristö on osa jokaisen lapsen arkea ja tavoitteena on, että kaikilla on käytössään pedagogiikkaa tukeva ajanmukainen teknologia ja tietoverkot. Tieto- ja viestintäsuunnitelmissa hyväksytyjä tavoitteita toteutetaan resurssien puitteissa.

Kasvatus- ja koulutuspoliittisen ohjelman kautta tullaan määrittämään konkreettisia toimenpiteitä, joiden toteutus aloitetaan vuonna 2023.

Henkilöstösuunnitelma

Varhaiskasvatuslaissa muutettiin 1.8.2021 alkaen henkilöstön mitoitusta koskevaa säädäntöä ja samalla voimaan tuli henkilöstön ilmoitusvelvollisuus. Lakimuutos kiristi henkilöstömitoituksessa pysymistä, mikä on tuonut esille sijaispulan. Varhaiskasvatukseen palkataan lisää 12 varahenkilöä vuoden 2023 alusta alkaen.

Lakimuutos lapsen tuen vahvistamiseen 1.8.2022 alkaen tuo painetta palkata lisää erityisopettajia sekä avustajia. Lisäksi muutos lisää hallinnollista työtä.

Palveluohjausta kehitetään olemassa olevilla resursseilla muokkaamalla aluevastaavien päiväkodinjohtajien työnkuvia.

Varhaiskasvatuksen opettajien, erityisopettajien ja päiväkodinjohtajien siirryttyä Kunnallisen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimuksen piiriin noudatetaan varhaiskasvatusyksikön johto- ja esimiestehtävissä sopimuksen mukaisia hinnoittelukohtia. Tämä aiheuttaa nimikemuutoksen, jolloin päiväkodin varajohtaja -nimikkeestä luovutaan ja käyttöön otetaan 1.8.2023 alkaen apulaisjohtaja-nimike. Apulaisjohtajien tehtäväkokonaisuuksia suunnitellaan kevään 2023 aikana siten, että apulaisjohtaja voi toimia useamman yksikön yhteisenä apulaisjohtajana. Apulaisjohtajien irrottaminen lapsiryhmätyöstä edellyttää varhaiskasvatuksen opettajien palkkaamista heidän tilalleen.

Varhaiskasvatuspalveluissa on aloitettu uuden henkilöstörakenteen mukaisen suunnitelman valmistelu ja valmistelua jatketaan. Lainmukaiseen henkilöstörakenteeseen pääseminen v. 2030 edellyttää mm. henkilöstön vapaaehtoisen kouluttautumisen tukemista. Varhaiskasvatuksen henkilöstön koulutussuunnitelmassa huomioidaan sekä työelämäosaamista että painopisteosaamista tukevat koulutukset. Varhaiskasvatuksen opettajien edellytetään osallistuvan Muksunetti-dokumentointi ja -julkaisu -koulutuksiin. Lasten hätäensiapu- ja alkusammutuskoulutukset jatkuvat. Aggressiivisesti käyttäytyvien lasten määrän kasvun johdosta järjestetään Avekki-koulutusta.

Hoito- ja kasvatushenkilöstöä tarvitaan lain mukainen määrä, joten henkilöstövähennyksiä ei voida tehdä niin kauan kuin lasten määrä ei vähene. Vuonna 2023 lasten määrän ennustetaan vielä kasvavan.

HYVINVOIVA JA YHTEISÖLLINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia		Suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan varhaiskasvatuksen toimintaa yhdessä lasten ja heidän huoltajiensa kanssa.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevia kohtaamispaikkoja ja luonnon saavutettavuutta	Virkistys- ja urheilualueiden määrä / 1000 asukasta Asukastoiminnan ja nuorisotilojen kävijämäärät	Tilojen käyttöä mahdollistetaan kaupunkilaisille.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Arjen fyysinen aktiivisuus lisääntyy kaikissa ikäryhmissä	Lasten ja nuorten liikkuminen, aikuisten liikkuminen Kotona asuvien 75-vuotta täyttäneiden osuus ikäluokasta	Tuetaan liikunnallisen elämäntavan omaksumista lapsuudesta lähtien. Päiväkodit ja perhepäivähoito kuuluvat Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelmaan. Jokaiseen yksikköön on nimetty Liikuntamyötäjäjä, jonka tehtävänä on innostaa lapsia ja henkilöstöä liikkumaan sekä kehittää lasten liikuntaa.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö vähenevät kaikissa ikäryhmissä	Nuorten päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö Aikuisten päihteiden käyttö	Vahvistetaan henkilöstön osaamista puheeksi ottamiseen sekä asiakkaiden kohtaamiseen mm. Lapset puheeksi -menetelmän avulla.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Asukkaiden, erityisesti nuorten, mielen hyvinvointi kohenee	Positiivista mielenterveyttä kokeneiden osuus	Varhaiskasvatuksen opettajille ja erityisopettajille järjestetään Nepsy-koulutusta ja Provaka-toiminta on aloitettu kolmessa päiväkotiyksikössä.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Yksinäisyyden kokeminen vähenee	Lasten ja nuorten kokema yksinäisyys Aikuisten kokema yksinäisyys	Pedagogisena painopisteenä on vuosina 2022-2025 vuorovaikutus- ja tunnetaidot. Varhaiskasvatustoiminnan suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa edistetään lasten vuorovaikutustaitoja ja syrjäytymisen ehkäisemistä.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
1.4. Laadukas varhaiskasvatus ja yleissivistävä koulutus	Tarjoamme kaikille lapsille ja nuorille laadukkaan varhaiskasvatuksen ja koulupolun sekä siihen tarvittavan tuen	Perusopetus: opetuksen eurot / oppilas, vuosiviikkotunnit / oppilas, ryhmäkoko, Kuopion koulutuspoliittisen ohjelman toteutuminen	Varhaiskasvatuksen toiminta toteutetaan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti ja toiminnan toteutumista arvioidaan kaksi kertaa vuodessa.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

KASVAVA JA ELINVOIMAINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
2.1. Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyysympäristö	Tuemme yhdessä eri toimijoiden kanssa yrittäjyyskasvatusta, uutta yritystoimintaa sekä olemassa olevien yritysten kasvua ja elinvoimaa	Liikevaihdon ja viennin kehitys Yrityskanta / 1000 as. Uudet yritykset / 1000 as. Yritysmyönteisyysmittaukset		
2.3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	Kuopio on vetovoimainen opiskelukaupunki	Koulutuksen vetovoimaisuus, hakijamäärät; UEF, Savonia, Sakkyy Alueelle jäävien valmistuneiden osuus	Kuopiossa on laadittu kasvatus- ja koulutuspoliittinen ohjelma, jonka tavoitteena on varmistaa laadukas kasvatus ja opetus sekä tukea lasten ja nuorten hyvinvointia varhaiskasvatuksesta toisen asteen opintojen loppuun.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
2.3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	Koulutus vastaa ennakoivasti työelämän muuttuviin tarpeisiin			
2.5. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	Aktiivinen, ennakoiva edunvalvonta ja vaikuttaminen tukee Kuopion tunnettuutta ja kehittymistä. Painopisteenä alueen saavuttavuuden (tie-, raide-, lento-, vesiliikenne ja ICT-yhteydet) parantaminen.	Imago- ja mainetutkimukset Onnistuminen edunvalvonnassa	Osallistutaan kansallisiin verkostoihin aktiivisesti. Tehdään yhteistyötä ystävyyskaupunkien ja kansainvälisten yhteistyökumppaneiden kanssa.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

ILMASTO- JA RESURSSIVIISAS KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
3.1. Kiertotalous ja resurssiviisaus	Hankintamme ovat vastuullisia ja hiilineutraaleja	Ympäristökriteerit sisältävät kilpailutukset (M€/v, kpl/v, %)	Pyritään lisäämään Vihreä lippu-ympäristöohjelmaan kuuluvien päiväkotien määrää.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Teemme aktiivisesti toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja ilmatoriskien (mm. sään ääri-ilmiöt) pienentämiseksi	CO ₂ -päästöt / asukas (t CO ₂ -ekv / as)	Toiminnan toteuttamisessa huomioidaan kestävän kehityksen periaatteita.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tuemme paikallista maataloutta ja elintarviketuotantoa tarjoamalla lähellä tuotettua ja ilmastoviisasta ruokaa huoltovarmuuden parantamiseksi sekä vähennämme ruokahävikkiä	Lähiruuan osuus Kasviproteiinien osuus Ruokahävikin määrä (kg)	Kiinnitämme lasten kanssa huomiota ruokahävikkiin ja ohjaamme lapsia välttämään ruokahävikin syntyä.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tehostamme energiankäyttöä 10 prosenttia ja lisäämme uusiutuvien energiamuotojen käyttöä	Sähkön ja lämmön ominaiskulutus kaupungin kiinteistöissä (kWh / r-m ³) Uusiutuvan energian osuus tuotetusta energiasta (%)		

UUDISTUVA JA YHDESSÄ TEKEVÄ KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Kehitämme palvelujamme (ml. digipalvelut) asiakaslähtöisesti ja ratkaisukeskeisesti organisaatorajat ylittäen ja teemme aktiivista verkostoyhteistyötä palvelujen kehittämiseksi	Palvelujen digitalisaatioaste Tyytyväisyys palveluihin	Varhaiskasvatuspalveluiden sähköisen asioinnin kehittäminen jatkuu asiakastietojärjestelmän kehittämisen kautta.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lisäämme hallinnon ja päätöksenteon avoimuutta ja asukkaiden vaikuttamisen mahdollisuuksia	Kuntalais- ja asiakaspalautteet Kuntalaisaloitteet	Asiakastytyväisyyskysely toteutetaan vuosittain.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lapsivaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	Tehtyjen lapsivaikutusarviointien määrä	Toiminnassa huomioidaan lapsen etu ja tarvittaessa laaditaan lapsivaikutusten arviointi.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
4.2. Uudistuva johtaminen	Vahvistamme Kuopion työnantajavetoa	Hakijoita / avoin työpaikka Työnantajan suositteluindeksi	Varhaiskasvatuksen rekrytointiyksikkö tehostaa rekrytointimarkkinointia ja oppilaitosyhteistyötä.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
4.2. Uudistuva johtaminen	Kehitämme laadukasta päätöksentekoa, johtamista sekä hyvää ilmapiiriä ja varmistamme toimivat rakenteet	Toimielinten itsearviointien kehitys	Työyksiköiden palaverit, suunnittelu- ja arviointipäivät toteutetaan pedagogisen johtamisen vuosikellon mukaisesti. Henkilöstö osallistetaan kehittämistyöhön	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
4.2. Uudistuva johtaminen	Tuemme esimiestyötä ja kehitämme esimiesten osaamista	Johtamisen arvioinnit	Päiväkodinjohtajilla on esimiesten työhyvinvointiryhmä, joka suunnittelee työhyvinvointia tukevaa toimintaa jatkuvasti.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Varmistamme henkilöstön osaamisen ja urakehityksen	Koulutuspäivät / htv Työkierto	Henkilöstölle järjestetään täydennyskoulutusta koulutussuunnitelman mukaisesti.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kehitämme henkilöstön koettua työhyvinvointia ja myönteistä työnteekijäkokemusta	Työhyvinvointikysely	Yksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat päivitetään vuosittain.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kannustamme henkilöstöä oman työn ja työyhteisön kehittämiseen. Tuemme kokeilukulttuuria ja kehitämme osallisuuden rakenteita/foorumeita.	Henkilöstön kehittämisaloitteiden määrä Etätyötä tehneet henkilöt ja etätyöpäivät	Hallinnollista työtä tekeville mahdollistetaan etätyön tekeminen.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
4.4. Kestävä talous	Kehitämme toimintaa ja talouttamme siten, että tulorahoitus mahdollistaa toimivat palvelut ja tarvittavat investoinnit	Vuosikate % poistoista Investointien tulorahoitus % Lainamäärä € / asukas		Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
4.4. Kestävä talous	Mitoitamme palveluverkostomme asiakastarpeen ja talouden kestokyvyn mukaistesti ja pidämme palvelutuotannon tarvitsemat kiinteistöt kunnossa	Tilakustannukset % kokonaiskustannuksista	Palvelujen kysyntää seurataan ja kehitetään palvelujen keskittämistä.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

Perusopetus- ja nuorisopalvelut

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kaupungin asukasmäärän ja palvelujen kysynnän kasvu lisäävät palvelutarvetta perusopetuksessa ja nuorisopalveluissa.

Vuonna 2023 perusopetuksen oppilasmäärän ennustetaan kääntyvän laskuun, joka jatkuu tulevina vuosina ikäluokkien pienemisen vuoksi. Oppilasmäärän muutokset kuitenkin jakautuvat Kuopion alueiden välillä epätasaisesti siten, että oppilasmäärän kasvu painottuu erityisesti kaupunkialueelle ja lasku maaseutualueelle. Oppilasmäärä kasvaa erityisesti eteläisellä ja keskustan alueilla sekä Päivärannan, Länsi-Puijon ja Kettulan alueilla. Maaseutualueella oppilasmäärä vähenee ja alueella asuvien alle kouluikäisten lasten määrän perusteella väheneminen nopeutuu seuraavien vuosien aikana. Palveluverkostoa tulee päivittää lapsi- ja oppilasmäärän muutoksen, opetuksen yhdenvertaisen tason takaamisen, palveluverkoston kehittämisen ja tilojen käytön tehostamisen näkökulmasta. Alueiden tarveselvitykset tulee tehdä yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa. Tarveselvitysten yhteydessä selvitetään myös alueiden muuta palvelutarvetta.

Nuorten määrän kasvu näkyy myös nuorisopalveluissa. Myös nuorisopalveluissa kasvua on eniten eteläisellä alueella. Kasvava lasten ja nuorten määrä sekä pandemian aiheuttama tilanne lisää nuorisopalvelujen tarvetta.

Korona-pandemia ja lasten- ja nuorten psykiatrisen hoidon huono tilanne viime vuosina on lisännyt lasten ja nuorten oireilua koulussa sekä poissaolojen ja koulua käymättömien oppilaiden määrää. Epävakaa yhteiskunnallinen tilanne ja käsillä oleva Ukrainan sota vaikuttavat osaltaan lasten ja nuorten hyvinvointia heikentävästi. Kahden edellisen lukuvuoden aikana oppilaiden poissaolot ovat lisääntyneet huomattavasti ja yli 200 tuntia lukuvuoden aikana ja poissaolteiden oppilaiden lukumäärä on kasvanut yli 170 prosenttia. Erilaisten tukimuotojen tarpeen kasvuun pyritään vaikuttamaan ennalta ehkäisevällä toiminnalla ja oikea-aikaisella ja riittävällä puuttumisella, jotta oppilaiden ja perheiden haasteet eivät pääse vaikeutumaan entisestään ja aiheuta tarvetta kalliimpiin korjaaviin tukitoimiin. Koronavuodet tulevat todennäköisemmin lisäämään tuen tarvetta jatkossa. Lukuvuodelle 2022 – 2023 Kuopion saama perusopetuksen valtion koronasta aiheutuneen poikkeustilanteen haittojen korjaamiseen tarkoitettu erityisavustus ja niin sanottu tasa-arvoavustus säilyivät kokonaismäärältään suunnilleen samalla tasolla verrattuna edelliseen lukuvuoteen. Jatkossa huolta herättää tasa-arvorahoituksen varattujen rahojen väheneminen valtion talousarviossa.

Vuonna 2021 Kuopiossa aloitti perhekeskus, jossa otettiin käyttöön ns. "yhteinen aika" monitoimijaisen varhaisen puuttumisen tehostamiseksi. Yhteinen aika -toimintamalli ei ole palvellut perusopetuksen tarpeita juurikaan ja aikoja on varattu sangen vähän. Syynä ovat muun muassa "yhteisen ajan" kriteerit ja koulujen oppilashuoltotyö, jossa oppilaat ja perheet saavat vastaavanlaista tukea. Jatkossa perusopetus sijoittaa osan yksilöllisen oppilashuollon kokouksista yhteisen ajan kanssa samaan aikaan, jotta yhteisen ajan asiantuntijat ovat tarvittaessa käytettävissä. Perusopetus ja nuorisopalvelut toteuttaa myös Hyvinvoiva Kuopio 2030 -ohjelmassa ja hyvinvointisuunnitelmassa sovittuja toimenpiteitä. Koulupäivän yhteydessä toimivia Kuopion harrastamisen mallin kerhoja toteutetaan yli puolella Kuopion peruskouluista. Tavoitteena on lisätä toimintaan osallistuvien koulujen määrää, mikäli rahoitusta saadaan jatkossa enemmän.

Joustavaa esi- ja alkuopetuksen hanketta toteutetaan yhdessä perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen kanssa. Hankkeen tavoitteena on edistää joustavan esi- ja alkuopetuksen yhteisen pedagogiikan toteuttamista sekä vahvistaa esi- ja alkuopetuksen yhteistyön toimintatapoja ja -mahdollisuuksia.

Nuorten yhteiskuntatakuun toteutumista ja nuorten ohjaus- ja palveluverkoston toimivuutta seurataan ja arvioidaan säännöllisesti. Oppivelvollisuuden laajentaminen on muuttanut ohjaustoimintaa perusopetuksessa ja nuorisotyössä. Opinto-ohjauksen kehittämishankeella ja koordinoivan opinto-ohjaajan työpanoksella kehitetään uusia käytänteitä perusopetuksen ja toisen asteen nivelvaiheeseen. Etsivän nuorisotyön ja Ankkuriin havaintojen mukaan yhä nuorempien päihteiden käyttö on lisääntynyt Kuopiossa, mihin pyritään puuttumaan monitoimijaisesti.

Digitaalisten välineiden ja oppimisympäristöjen käyttö osana opetusta ja oppimista lisääntyy. Tavoitteena on, että digitaaliset laitteet ja sovellukset ovat luonteva oppimisen väline, jolloin kaikki saavat riittävät ja yhdenvertaiset valmiudet toimia yhteiskunnassa aktiivisina monimuotoisen median käyttäjinä ja tuottajina. Koulutuspoliittisen ohjelman mukaisesti jokainen opettaja ja oppija toteuttaa osan opetuksesta ja oppimisprosessistaan tieto- ja viestintäteknologian tuella. Tämän tavoitteen toteuttamiseksi huolehditaan siitä, että käytössä on riittävä määrä laitteita.

Erillisen hankkeen avulla kehitetään opetuksen digitaalista ekosysteemiä, jossa määritellään hallinnon tason ja koulutason vastuita sekä tuetaan kouluja digitalisaation edistämässä. Opetushenkilöstön digitaalisten välineiden käyttöä pedagogisesti tarkoituksenmukaisesti on kehitetty päivittämällä perusopetuksen digitaaliset vuosiluokille 1 – 6 ja 7 – 9 sekä vahvistamalla koulujen omaa pedagogista tukea. Päivityksessä otetaan erityisesti huomioon opetus- ja kulttuuriministeriön Uudet lukutaidot – kehittämishankkeen tavoitteet. Nuorten vapaa-ajan digitalisoitumisen vuoksi nuorisopalvelut suuntaavat työtään verkossa

tapahtuvaan nuorisopalveluihin aikaisempaa enemmän. Liikkuvaa nuorisotyötä kehitetään ja sen avulla pyritään tavoittamaan myös niitä nuoria, jotka eivät käy tai joiden ei ole mahdollista käydä nuorisotiloilla.

Perusopetukseen valmistava opetus järjestetään Rajalan koulussa vuosiluokille 1 – 6 ja Pyörön koulussa vuosiluokille 7 – 9. Pyörön koulun valmistavan opetuksen luokka siirtyy Hatsalan klassilliseen kouluun 1.8.2023 alkaen. Vuoden 2022 lopussa Kuopiossa on 162 perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilasta, joista 98 on Ukrainasta saapuneita. Ukrainan pakolaiskriisin vuoksi Kuopioon ollaan perustamassa kahdeksatta määräaikaista valmistavan opetuksen luokkaa. Osa oppilaista opiskelee valmistavaa opetusta inklusiivisesti, jolloin valmistava opetus toteutetaan perusopetuksen ryhmässä oppilaan lähikoulussa valmistavan opetuksen opetussuunnitelman mukaisesti. Keväällä 2023 ukrainalaisilla oppilailla on oikeus hakea Suomesta kotikuntaa, jolloin he siirtyvät oppivelvollisuuden piiriin. Vuoden 2023 Ukrainasta saapuvien lasten määrään arvioidaan lisääntyvän ja uusia määräaikaista valmistavan opetuksen luokkia perustetaan tarpeen mukaan. Erilaisiin Ukrainan sodan kerrannaisvaikutuksiin pyritään varautumaan toimintayksiköissä.

Valmistavien luokkien lisäksi kehitetään inklusiivista valmistavaa opetusta oppilaan lähikouluissa erityisesti alkuopetuksessa olevien lasten osalta. Maahanmuuttajalapsille ja nuorille tarvitaan kohdennettuja palveluja ja tukitoimia, joista yhtenä painopisteenä on maahanmuuttajien ohjauksen vahvistaminen sopivimman koulupolun löytämiseksi ja koulupolun jatkuvuuden turvaamiseksi sekä perusopetuksessa että toisella asteella. Kuopiossa on aloittanut suomi toisena kielenä opetuksen ja S2-oppilaan tuen kehittämisen hanke, jossa pyritään vahvistamaan maahanmuuttotilastaisten oppilaiden perustaitoja vuosiluokilla 7 - 9, tukemaan yhteisopettajuuden ja kielellisen tuen kehittämistä opiskelun tukemiseksi sekä edistämään joustavaa ja tuettua siirtymää valmistavasta opetuksesta perusopetukseen ja perusopetuksesta aikuisten perusopetukseen, nivelvaiheen koulutukseen ja toiselle asteelle.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Palveluverkoston ja palvelutarpeen tarkastelu

Palveluverkosta ja sen palvelevuutta tarkastellaan ja päivitetään jatkuvana prosessina. Perusopetuksen ja nuorisopalveluiden toimintayksiköissä on runsaasti kiireellisiä korjaamis- ja kehittämistarpeita.

Eteläisen alueen oppilasmäärän kasvu näkyy erityisesti Martti Ahtisaaren ja Pirtin koulun oppilasalueilla. Hatsalan koulun ja koko yläkoulukonseptin suunnittelu jatkuu vuonna 2023 ja vuoden 2023 aikana tulee ratkaista Hatsalan koulun väistötilat uudisrakennuksen rakentamisen ajaksi. Särkiniemen koulun ja nuorisotyön tilojen tarveselvitys on aloitettu. Vuonna 2023 tulisi päättää useiden huonokuntoisten tai laajaa peruskorjausta tarvitsevien koulujen tulevaisuudesta. Karttulan Kissakuusenkouluun kuuluva Syvänniemen yksikkö otetaan käyttöön 1.1.2023 ja Riistaveden monitoimijatalo, jonka yhteydessä toimii Riistaveden yhtenäiskoulu, valmistuu syyskuu 2023.

Niiralan koulukiinteistön peruskorjaaminen esiopetuksen ja 2-sarjaisen alakoulun otettiin käyttöön syksyllä 2022. Myös Länsi-Puijon ja Rajalan koulujen laajennukset otettiin käyttöön. Muuruveden koulun käsityön opetuksen tilat eivät ole enää oppilaille terveellisiä, joten käsityön opetus järjestetään Juantehtaan koulun tiloissa 1.1.2023 alkaen.

Jynkän koululle suunnitellaan lisätiloja nuorisopalveluille ja yhdelle erityisluokalle osana varhaiskasvatuksen hankesuunnittelua.

Nuorisotyön ja -toiminnan lähtökohta on asuinalue. Nuorisopalvelujen organisaatiomuutoksen yhteydessä perustetut alueelliset tiimit korostavat tätä lähestymistapaa. Nuorisopalvelut tiivistävät yhteistyötä koulujen kanssa tilojen käytössä nuorten vapaa-ajalla ja osallistuu omalla panoksellaan opetussuunnitelman toteuttamiseen. Ryhmytyksiin, erityisluokka- ja välituntitoimintaan liittyvä yhteistyö jatkuu ja laajenee. Hankkeen avulla alkuun saatettu koulunuorisotyö pyritään vakiinnuttamaan keskeiseksi työmuodoksi.

Ajanmukaisten oppimisympäristöjen ja toimintakulttuurin kehittäminen

Hankesuunnittelujen yhteydessä kehitetään uudenlaisia ja ajanmukaisia oppimisympäristöjä ja luodaan oppimisympäristökonseptia yhdessä eri koulujen ja toimijoiden kanssa. Tällä hetkellä painopiste on yläkoulukonseptin suunnittelussa. Yläkoulukonseptin erityinen haaste on tiimiopettajuutta ja muuntojoustavuutta mahdollistavien ja terveysturvallisten erikoisluokkien suunnittelu. Konseptia kehitetään useissa työryhmissä, jotka keskittyvät tilojen ja tiimiopettajuutta tukevan pedagogisen konseptin kehittämiseen.

Digitaalinen ympäristö on osa jokaisen lapsen, oppijan ja opettajan arkea, ja tavoitteena on, että kaikilla on käytössään pedagogiikkaa tukeva ajanmukainen teknologia ja tietoverkot. Perusopetuksessa on oppilaslaitteita vuoden 2022 alussa niin, että jokaisessa koulussa on vähintään yksi laite kahta oppilasta kohti. Näiden lisäksi vuoden 2021 aikana on aloitettu 18 eri koululla

noin 950 oppilaan pilotti, jossa jokaisella oppilaalla on käytössään oma laite. Tästä pilotista kerätään kokemuksia oppilailta, opettajilta ja huoltajilta.

Nuorisopalvelut organisoidaan uudelleen vuoden 2021 lopussa aloitetun selvityksen pohjalta. Tavoitteena on organisaation toimivuuden ja osallisuuden kehittäminen sekä toiminnan uudistaminen. Nuorisopalveluissa aloitetaan ensimmäisen nuorisotyön perussuunnitelman (NUPS) laadinta verkostoyhteistyössä usean muun kaupungin kanssa. Nuorisopalveluissa tavoitteena on myös digitaalisen median ja teknologian aktiivinen, tehokas ja turvallinen käyttö ja sen kehittäminen. Kehittämistyötä tehdään mm. kaupunkimaisen nuorisotyön kehittämisverkoston ja Savon Point-verkoston ja osaamiskeskus Verken ja Setlementti Puijolan tyttöjen talon kanssa. Yhtenä tavoitteena Setlementti Puijolan kanssa tehtävässä kehittämissuunnitelmassa on nuorten tukeminen nettihäirintätilanteissa. Nuorisopalveluissa pilotoidaan kuntaliiton kehittämää valtakunnallista NuoDo-raportointijärjestelmää.

Lasten, nuorten kasvamisen, oppimisen ja hyvinvoinnin tuki

Erilaisten tukimuotojen tarve ja varhaisen tuen merkitys kasvaa edelleen. Kuopion kaupungin perusopetuksen kolmiportaisen tuen kehittämissuunnitelmassa 2018 – 2025 linjataan tavoitteet ja toimenpiteet, joilla tuetaan oppilaita ennakoivasti ja oikea-aikaisesti, tuen tarpeen ilmetessä. Vuonna 2020 alkanut ja edelleen jatkuva koronaviruksesta johtuva poikkeustila on lisännyt entisestään tuen tarvetta. Lisäksi Kuopion lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden viime vuosien haasteet lisäävät oppilaiden pahoinvointia, joka näkyy kouluissa. Suurimpana muutoksena on oppilaiden poissaolojen lisääntyminen ja varsinkin yli 200 tuntia poissa olleiden oppilaiden määrän kasvu on ollut dramaattinen, yli 170 prosenttia kahden vuoden aikana. Runsaat poissaolot lisäävät tuen tarvetta ja heikentävät oppilaiden oppimistuloksia ja hyvinvointia.

Tuen kehittämisessä painopisteenä on koulun toimintakulttuurin kehittäminen, tuen tiimien luominen jokaiseen kouluun, tiimiohjaajien lisääminen ja opettajien minäpystyvyyden vahvistaminen koulutusten avulla. Kuopiossa on muun muassa koulutettu lähes 200 opettajaa NEPSY-valmentajiksi, mikä on valtakunnallisestikin verrattuna poikkeuksellisen suuri määrä. Oikeus oppia -hankekokonaisuuden osahankkeet pyrkivät koulun toimintakulttuurin kehittämiseen.

Oppilas ja opiskeluhoillon ja vammaisten lasten loma-ajan hoidon siirtyminen hyvinvointialueelle saattaa olla uhka tai mahdollisuus. Haasteena on Kuopion jakautuminen kolmelle alueelle ja hyvinvointialueen jäsentymättömyys vuoden 2022 lopussa. Valtaosa hyvinvointialueen avainhenkilöstöä on vielä nimeämättä, mikä vuoksi yhteinen suunnittelu on mahdotonta. Tämä saattaa johtaa ongelmiin vuoden 2023 aikana oppilas- ja opiskeluhoilossa sekä vammaisten lasten loma-ajanhoidossa.

Tasa-arvohankerahoituksella ja korona-avustuksella parannetaan oppilaille varhaista tukea. OTE- ja VOTE-mallit ovat vakinaistuneet osaksi sairaalahoitoa ja tehostettua ohjausta kehitetään osana oppivelvollisuuden jatkamiseen liittyvää lainsäädäntöä. Entisen Puistokoulun tiloihin on siirretty eri koulujen alaisuudessa olevia toimintoja, jotka työskentelevät oppilaiden tukemiseksi ja kouluun kiinnittymisen vahvistamiseksi. Tavoitteena on löytää synergiaetuja eri toimintojen välillä. Puistokoulun tiloissa toimii Alavan sairaalakoulun OTE- ja VOTE-luokat sekä konsultaatio, Minna Canthin koulun TEKEVÄ -jopo, Aikuislukion TUVA ja SILTA-TUVA sekä yksi Hatsalan koulun perusopetukseen valmistavan opetuksen ryhmä.

Nuoret, joilla on vaara jäädä perusopetuksen jälkeen ilman koulutuspaikkaa tai jotka keskeyttävät toisen asteen opiskelun, ohjataan etsivän nuorisotyön ja muiden toimijoiden kanssa ajoissa tarvittavien tukipalvelujen piiriin. Nuorisopalvelut on aktiivisesti mukana kehittämässä Kuopion Ohjaamo-toimintaa. Ohjaamossa työskentelee kaksi nuorisohjaajaa. Hankkeena alkanut Ohjaamo-toiminta pyritään vakiinnuttamaan omaksi toiminnaksi. Oppivelvollisuuden jatkuminen lisää yhteistyön tarvetta toisen asteen, nuorisopalveluiden ja perusopetuksen kesken nivelvaihtoiminnassa.

Etsivää nuorisotyötä kehitetään painotukseltaan palveluohjauksellisempaan suuntaan.

Erityisnuorisotyön resursseja kohdennetaan runsaasti päihteitä käyttävien nuorten kanssa tehtävään työhön. Ankuri-tiimin nuorisohjaajan, poliisin ja sosiaalityön tiivis yhteistyö koulujen kanssa jatkuu.

Perusopetus ja nuorisopalvelut suunnittelee ja toteuttaa Hyvinvoiva Kuopio 2030 -ohjelmassa sovittuja toimenpiteitä.

Yhdessä tekeminen ja osallisuus

Yhdessä tekeminen on yksi painopiste toiminnassa. Perusopetus ja nuorisopalvelut osallistuu aktiivisesti erilaisiin kaupungin strategisia painopisteitä tukeviin kehittämishankkeisiin, joissa luodaan ja kokeillaan uusia pedagogisia ja digitaalisia toimintamalleja. Hankkeisiin osallistetaan toimijoita yli hallintokuntien ja hankkeissa tehdään yhteistyötä erityisesti Pohjois-Savon kuntien kanssa, mutta myös valtakunnallisesti.

Aluehallintoviraston myöntämällä avustuksilla järjestetään useita kymmeniä lasten ja nuorten erilaisia harrastuskerhoja kouluilla ja nuorisotiloissa. Liikunnallista nuorisotyötä tehdään kaikissa nuorisotiloissa. Harrastamisen Suomen-mallin toteuttaminen on vakiintunut toimintamalli. Kouluilla toteutettavat harrastukset valitaan syksyisin Koululaiskyselyn perusteella.

Arviointityön ja mittaristojen kehittäminen

Kasvatus ja koulutuspoliittinen ohjelma valmistuu ja ohjelmassa liittyvät mittarit otetaan käyttöön toiminnan arvioinnissa. Kehitetään oman toiminnan arvioinnin kokonaisuutta. Jatkuvan arvioinnin perusteella määritetään tulevat kehittämistavoitteet. Nuorisopalvelujen arviointia toteutetaan osana valtakunnallista seuranta- ja arviointia. Arvioinnin kokonaisuutta kehitetään.

Henkilöstösuunnitelma

Sairauspoissaolojen vähentämiseen liittyvän säästötavoitteen saavuttaminen v. 2023 on epävarmaa ja liittyy ainakin osittain koronatilanteen kehittymiseen. Sairauspoissaolojen vähentämiseen ja työhyvinvoinnin lisäämiseen pyritään kehittämällä johtamista, tukemalla uusien toimintatapojen oppimista ja tarjoamalla mahdollisuuksia täydennyskoulutukseen. Työkyvyn tuen toimintamalli on aktiivisessa käytössä, joskin työkyvyn pysyvästi vähennyttä prosessit pitkittyvät huomattavan pitkiksi.

Perusopetuksessa luovutaan koulunkäynninohjaajien ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien lomautuksista ja jatkossa he tulevat työllistymään koulujen loma-aikoina varhaiskasvatuksen sijaisvälityksen kautta varhaiskasvatuksen ja mahdollisesti hyvinvointialueen tehtäviin.

Henkilöstön täydennyskoulutusta järjestetään seuraaviin teemoihin liittyen:

- Kasvu ja oppiminen - pedagogiset koulutukset
- Hyvinvointi - henkilöstön hyvinvointia ja työyhteisön yhteisiä toimintatapoja kehittäviä koulutuksia
- Johtaminen - esimiesten ammatillista osaamista kehittäviä koulutuksia

HYVINVOIVA JA YHTEISÖLLINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia		Oppilaiden osallisuuden lisääminen oman opetuksen suunnitteluun. Lapset ja nuoret osallistetaan koulu- ja nuorisotilojen verkostosuunnitteluun.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevia kohtaamispaikkoja ja luonnon saavutettavuutta	Virkistys- ja urheilualueiden määrä / 1000 asukasta Asukastoiminnan ja nuorisotilojen kävijämäärät	Lähiliikuntapaikkojen suunnittelu koulujen yhteyteen. Koulut toimivat lähipalvelukeskuksina, joissa eri palveluja ja erilaista iltakäyttöä	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Arjen fyysinen aktiivisuus lisääntyy kaikissa ikäryhmissä	Lasten ja nuorten liikkuminen, aikuisten liikkuminen Kotona asuvien 75-vuotta täyttäneiden osuus ikäluokasta	Tuetaan liikunnallisen elämäntavan omaksumista lapsuudesta ja nuoruudesta lähtien. Perusopetuksessa Liikkuva koulu – hankkeen päätyttyä toiminta jatkuu osana koulujen toimintakulttuuria. Lisäksi kouluilla on kerhotoimintaa ja harrastamisen Suomen-malliin kuuluvia kerhoja.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö vähenevät kaikissa ikäryhmissä	Nuorten päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö Aikuisten päihteiden käyttö	Nuorisopalveluissa tehdään päihteiden käytön ennaltaehkäisyyn painottuvaa työtä. Perusopetuksessa päihteiden käytön ennaltaehkäisy kuuluu osaksi opetusta	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Asukkaiden, erityisesti nuorten, mielen hyvinvointi kohenee	Positiivista mielenterveyttä kokeneiden osuus	Tarkistetaan yhteisöllisen opiskeluhuollon linjaukset ja suunnitelmat. Perusopetuksen henkilöstö on saanut koulutusta varhaiseen tunnistamiseen ja puuttumiseen. Perusopetuksen ja hyvinvointialueen yhteistyö mielenterveyden haasteiden ennaltaehkäisyyn ja tukemiseen käytössä	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Yksinäisyyden kokeminen vähenee	Lasten ja nuorten kokemana yksinäisyys Aikuisten kokemana yksinäisyys	Lasten ja nuorten osallisuutta kehitetään. Jokaisella koululla vuorovaikutus- ja tunnetaitojen opetus osana opetusta. Jokaisessa luokassa käytössä ryhmäyttämiseen tähtäävät toimenpiteet ja varmistetaan että jokaisella oppilaalla on vähintään yksi kaveri koulussa	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
1.4. Laadukas varhaiskasvatus ja yleissivistävä koulutus	Tarjoamme kaikille lapsille ja nuorille laadukkaan varhaiskasvatuksen ja	Perusopetus: opetuksen eurot / oppilas, vuosiviikkotunnit / oppilas, ryhmäkoko,	Toiminnan laatua kehitetään ja seurataan mm. koulutussuunnitelmien, niiden toteutumien ja vaikutusten avulla.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

	koulupolun sekä siihen tarvittavan tuen	Kuopion koulutuspoliittisen ohjelman toteutuminen	Lasten ja nuorten oppimisvalmiuden ja oppimisen tulokset parantuvat suunnitelmallisten toimenpiteiden avulla. Oppilaat saavat varhaista ja riittävää tukea heti tuen tarpeen ilmetessä	
1.5. Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen	Tarjoamme eri-ikäisille merkityksellistä tekemistä ja kokemista, muun muassa kulttuurista, harrastuksista ja vapaaehtoistoiminnasta yhdenvertaisesti	Kulttuuritilojen kävijämäärät Kansalaisopiston opiskelijamäärä ja opetustunnit Sisä- ja ulkoliikuntatilojen sekä kaupallisten tilaisuuksien käyntikerrat	Harrastamisen Suomen mallin kerhot ja muu koulujen kerhotoiminta toimii kaikilla kouluilla. Hyvinvointipalvelut tarjoavat harrastustoimintaa kouluilla Nuorisopalvelut tarjoaa laadukasta ja monipuolista leiri ja vapaa-ajantoimintaa. Nuorisopalvelut tuottavat monipuolista vapaa-ajan toimintamahdollisuuksia nuorille.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

KASVAVA JA ELINVOIMAINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
2.1. Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyyssympäristö	Tuemme yhdessä eri toimijoiden kanssa yrittäjyyskasvatusta, uutta yritystoimintaa sekä olemassa olevien yritysten kasvua ja elinvoimaa	Liikevaihdon ja viennin kehitys Yrityskanta / 1000 as. Uudet yritykset / 1000 as. Yritysmuutosmittaukset	Perusopetuksen yrittäjyyskasvatus kaikissa kouluissa. Oppilaat vierailevat Yrityskylässä ja TAT:n laatima yrittäjyyteen liittyvä oppimateriaali käytössä kaikilla kouluilla.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
2.3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	Kuopio on vetovoimainen opiskelukaupunki	Koulutuksen vetovoimaisuus, hakijamäärät; UEF, Savonia, Sakky Alueelle jäävien valmistuneiden osuus	Kasvatus- ja koulutuspoliittisen ohjelmalla varmistetaan laadukas kasvatus ja opetus sekä tuetaan hyvinvointia varhaiskasvatuksesta toiselle asteen loppuun. Oppimisympäristö- ja nuorisotilasuunnittelun konseptointia jatketaan. Konseptissa määritellään pedagogisen, digitaalisen ja fyysisen oppimisympäristöjen keskeiset periaatteet ja linjaukset, joilla sujuvoitetaan käyttäjäkeskeistä toimitilasuunnittelua.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
2.3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	Koulutus vastaa ennakoivasti työelämän muuttuviin tarpeisiin		Opinto-ohjauksen jatkuva kehittäminen. Tuen tarpeiden varhaisella tunnistamisella ja oikea-aikaisella tuella vähennetään syrjäytymistä ja siten varmistetaan työvoiman riittävyttä	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
2.5. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	Aktiivinen, ennakoiva edunvalvonta ja vaikuttaminen tukee Kuopion tunnettuutta ja kehittymistä. Painopisteenä alueen saavuttavuuden (tie-, raide-, lento-, vesiliikenne ja ICT-yhteydet) parantaminen.	Imago- ja mainetutkimukset Onnistuminen edunvalvonnassa	Osallistutaan valtakunnalliseen OPPIVA-verkoston, kuntatyöntantajaverkoston sekä muiden verkostojen toimintaan. Perusopetuksessa kansainvälinen yhteistyö palautuu pandemiaa edeltävälle tasolle.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

ILMASTO- JA RESURSSIVIISAS KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
3.1. Kiertotalous ja resurssiviisaus	Hankintamme ovat vastuullisia ja hiilineutraaleja	Ympäristökriteerit sisältävät kilpailutukset (M€/v, kpl/v, %)	Pyritään lisäämään Vihreä lippu-ympäristöohjelmaan kuuluvien peruskoulujen määrää. Sähköisten materiaalien käyttöä lisätään perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Teemme aktiivisesti toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja ilmatoriskien (mm. sään ääri-ilmiöt) pienentämiseksi	CO ₂ -päästöt / asukas (t CO ₂ -ekv / as)	Toteutetaan ilmastoviivasta ruokaa-hanketta. Ilmastonmuutoksen hillintään tähtäävät toimenpiteet otetaan osaksi kaikenikäisten lasten opetusta	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tuemme paikallista maataloutta ja elintarviketuotantoa tarjoamalla lähellä tuotettua ja ilmastoviisasta ruokaa huoltovarmuuden parantamiseksi sekä vähennämme ruokahävikkiä	Lähiruuan osuus Kasviproteiinien osuus Ruokahävikin määrä (kg)	Ruokahävikkimittarit kouluilla. Ylijäämäruoan myynti	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tehostamme energiankäyttöä 10 prosenttia ja lisäämme uusiutuvien energiamuotojen käyttöä	Sähkön ja lämmön ominaiskulutus kaupungin kiinteistöissä (kWh / r-m ³) Uusiutuvan energian osuus tuotetusta energiasta (%)	Toteutetaan Vihreä Lippu -toimintaa.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

UUDISTUVA JA YHDESSÄ TEKEVÄ KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Kehitämme palvelujamme (ml. digipalvelut) asiakaslähtöisesti ja ratkaisukeskeisesti organisaatorajat ylittäen ja teemme aktiivista verkostoyhteistyötä palvelujen kehittämiseksi	Palvelujen digitalisaatioaste Tyytyväisyys palveluihin	Digitaalisten palveluiden kehittämissuunnitelmassa linjataan, miten digitalisaatiota kehitetään osana palveluntuotantoa Digitaalista työtä lisätään suuremman tavoitavuuden saavuttamiseksi nuorisotyössä	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lisäämme hallinnon ja päätöksenteon avoimuutta ja asukkaiden vaikuttamisen mahdollisuuksia	Kuntalais- ja asiakaspalautteet Kuntalaisaloitteet	Luodaan säännöllisesti oppilas ja huoltajakysely kasvatus- ja koulutuspoliittisen ohjelman toteutuksen seurantaan.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lapsivaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	Tehtyjen lapsivaikutusarviointien määrä	Kaikessa toiminnassa huomioidaan lapsivaikutukset ja tehdään aina tarvittaessa lapsivaikutusten arviointi	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
4.2. Uudistuva johtaminen	Vahvistamme Kuopion työnantajavetovoimaa	Hakijoita / avoin työpaikka Työnantajan suositteluindeksi	Vahvistetaan mielikuvaa Kuopiosta hyvänä työnantajana. Vähennetään määräaikaista palvelussuhteita ja osa-aikatyötä aina kun se on mahdollista. Mahdollistetaan sisäinen liikkuvuus.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
4.2. Uudistuva johtaminen	Kehitämme laadukasta päätöksentekoa, johtamista sekä hyvää ilmapiiriä ja varmistamme toimivat rakenteet	Toimielinten itsearviointien kehitys	Johtamisen kehittäminen. Koulujen ja nuorisopalvelun tiimirakenteiden kehittäminen ja vahvistaminen.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
4.2. Uudistuva johtaminen	Tuemme esimiestyötä ja kehitämme esimiesten osaamista	Johtamisen arvioinnit	Jatkuva esimiestyön kehittäminen virasto- ja yksikötasolla mm. koulutuksen ja tiimitoiminnan avulla. Nuorisotyön raportointia kehittämällä tuetaan tiedolla johtamista.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Varmistamme henkilöstön osaamisen ja urakehityksen	Koulutuspäivät / htv Työkierto	Varmistetaan koulutustarpeiden ja koulutussuunnitelmien vastaavuus. Täydennyskoulutuksen jatkuva kehittäminen. Sisäinen liikkuvuus	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kehitämme henkilöstön koettua työhyvinvointia ja	Työhyvinvointikysely	Opettajien minäpystyvyyden kehittäminen koulutusten ja henkilökohtaisen	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

	myönteistä työntekijäkokemusta		kouluttautumis suunnitelman avulla. Tiimiopettajuuden lisääminen	
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kannustamme henkilöstöä oman työn ja työyhteisön kehittämiseen. Tuemme kokeilukulttuuria ja kehitämme osallisuuden rakenteita/foorumeita.	Henkilöstön kehittämisaloitteiden määrä Etätöitä tehneet henkilöt ja etätöypäivät	Henkilöstö ja oppilaat mukana kehittämisessä. Virastossa joustava mahdollisuus monipistetyöskentelyyn Tiimimallin hyödyntäminen nuorisopalveluissa osallistaa henkilökunnan tiiviimmin työn kehittämiseen	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
4.4. Kestävä talous	Kehitämme toimintaa ja talouttamme siten, että tulorahoitus mahdollistaa toimivat palvelut ja tarvittavat investoinnit	Vuosikate % poistoista Investointien tulorahoitus % Lainamäärä € / asukas	Palveluverkon optimointi. Digitaalisten palvelujen mahdollisuuksien selvittäminen. Yhteiskäyttötilojen tehokas hyödyntäminen nuorisotiloja suunnitellessa.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
4.4. Kestävä talous	Mitoitamme palveluverkostomme asiakstarpeen ja talouden kestokyvyn mukaistesti ja pidämme palvelutuotannon tarvitsemat kiinteistöt kunnossa	Tilakustannukset % kokonaiskustannuksista	Verkostoselvitys kouluverkon optimoimiseksi	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

Lukiokoulutus ja toisen asteen yhteistyön palvelut

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuodelle 2023

Kuopiolaisessa lukio-opetuksessa yhdessä oppiminen ja kasvaminen sekä opiskelijoiden omien vahvuuksien tunnistaminen ja kehittäminen ovat keskiössä. Opettajien koulutus ja hyvinvoinnin erilaisten tukipalveluiden kehittäminen ovat merkittävä osa koko lukioyhteisön hyvinvointia. Rehtoreiden oppilaitosjohtamista tuetaan moninaisin tavoin ja tiedolla johtamista kehitetään uusilla digitaalisilla ratkaisuilla.

Kuopion lukioverkossa toimii vuonna 2023 kuusi päivälukiota ja aikuislukio. Yleislukio-opetuksen lisäksi Kuopion lukiot tarjoavat monipuolista erikoislukio-opetusta: Kuopion klassillisen lukion urheilulinja, Kuopion Lyseon lukion IB-linja (International Baccalaureate) ja Kuopion taidelukio Lumitin musiikin, tanssin ja ilmaisutaidon linjat. Kallaveden lukiossa on liiketoiminnan linja ja Nielsin lukiossa toimii alppikoulu.

Lukiokoulutukseen ensisijaisesti hakeneiden määrä oli vuonna 2022 40 hakijaa enemmän kuin lukiokoulutukseen oli varattu aloituspaikkoja. Yhteishaun ikäluokasta n. 62 % haki lukiokoulutukseen. Kaupunkilukioiden sisäänkäynnin keskiarvorajaksi muodostui 7,58. Vuoden 2023 yhteisvalinnassa aloituspaikkojen määrä on 777. Lukiopaikka turvataan edelleen noin 52–53 %:lle perusopetuksen päättävistä kuopiolaisista nuorista.

Kuopion lukioiden laajaa yhteistoimintaa kehitetään edelleen muun muassa digitaalisen hybridiopetuksen keinoin lukiokoulutuksen saatavuuden turvaamiseksi. Lukiokurssien virtuaalinen kurssitarjotin mahdollistaa kurssien saatavuuden ja resurssien järkevän käytön oppiaineissa, joissa valintamäärät ovat pienet. Samanaikaisesti tehostetaan henkilöstöresurssin yhteiskäyttöä erityisesti keskustakampuksen lukioissa ja kehitetään hybridiopetusta kaikkien lukioiden aineryhmien yhteistyöllä.

Toisen asteen yhteistyöstä ammatillisen koulutuksen kanssa (kaksoistutkinto) vastaa Kuopion aikuislukio. Kaksoistutkintolaisten opetus toteutetaan Savilahden kampuksella lukuvuoden 2022–2023 alusta alkaen ja näin hyvää yhteistyötä Savon ammattiopiston kanssa syvennetään entisestään. Kaksoistutkintoon hakeutuvien määrän ennustetaan nousevan uuden toimintamallin takia. Lukuvuoden 2022–2023 aikana uutta opetusjärjestelyä seurataan tiiviisti ja arvioidaan sen toimivuutta tulevaisuuden lukiokoulutuksen näkökulmasta Savilahden kampuksella.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Oppivelvollisuuslaki ja maksuton toinen aste

Oppivelvollisuuslaki astui voimaan 1.8.2021. Toisen ikäluokan aloittaessa opintonsa lukuvuonna 2022–2023 on tuen ohjauksen ja neuvonnan määrä lisääntynyt oppivelvollisuusohjaajan työssä. Oppivelvollisten oppivelvollisuuden suorittamisen valvontatehtäväkenttä on moninaistunut, ja erityistä huomiota aiheuttavat uuden kotikuntailmoitukset sekä maahanmuuttajien mahdollisuus anoa kotikuntastatusta tulevaisuudessa. Toinen oppivelvollisuusohjaajan aloittaa työnsä 2023 vuoden aikana ja kahden oppivelvollisuusohjaajan toimenkuvaa kehitetään edelleen, että Kuopio pystyy vastamaan lisääntyneeseen oppivelvollisuuslain vaatimaan ohjaus- ja valvontatehtävään. Lukioilla tehtävän opinto-ohjauksen lisätarvetta seurataan ja ohjaustarpeen lisääntyessä tehostetaan yhteistyötä perusopetuksen, nuorisopalvelujen ja Kuopion Työllisyyden palvelutori -toiminnan kanssa.

Toisen asteen maksuttomuuden myötä niin oppimateriaalikustannukset kuin henkilötyömäärä ovat lisääntyneet lukiossa. Kustannusten kehitystä seurataan taloushallinnon kanssa ja kolmannen ikäluokan aloittaessa lukuvuoden 2023–2024 alusta voidaan tarkentaa tulevaisuuden resurssitarpeita edelleen. Vuoden 2023 alusta aloittaa työnsä lukiokoulutuksen hanke- ja koulusihteeri, millä pyritään vastaamaan lisääntyneeseen työmäärään lukioiden kanslioissa sekä tukemaan lukioiden hallintoa lisääntyvän hanketoiminnan takia.

Oppimisympäristöt ja pedagoginen valmentaminen

Ajanmukaisten oppimisympäristöjen ja digitaalisen toimintakulttuurin kehittäminen on keskeisessä roolissa tulevaisuudessa. Lukio-opetuksen digitaalisen opetuksen tueksi aloittaa työnsä vuoden 2023 alusta lukiokoulutuksen konsultoivan tietotekniikan opettaja. Tämän pedagogisen valmentajan ja hänen tiiminsä rooli on merkittävä lukio-opetuksen laadun kehittämisessä. Kuopion lukioiden opettajien osaaminen on merkittävässä roolissa, kun lukiokoulutuksen laatua ja saavutettavuutta kehitetään.

Korkeakouluyhteistyön kehittäminen

Yhteistyötä eri korkeakoulujen kanssa kehitetään edelleen lukioiden rehtoreiden ja opinto-ohjauksen kanssa. Korkeakouluopintojen hyväksi lukemisen mahdollisuuksia lukio-opintoihin tehostetaan ja tuetaan näin lukiolaisten motivaatiota ja mahdollisuutta hakeutua oikealle jatko-opintopolulle korkea-asteelle.

Kansainvälisyys ja työelämäyhteistyö

Kaupungin strategian mukaisesti kansainvälistyminen on yksi lukiokoulutuksen keskeisiä tavoitteita. Kansainvälisyys ja työelämäyhteistyö on kirjattu velvoittavana myös lukiolakiin. Itä-Suomen kansainvälisyyskeskus NESTin toiminta jatkuu kaksivuotisilla sopimuksilla (2023–2025), ja mukana toiminnassa on 24 lukiota kolmen maakunnan alueelta ja neljä työntekijää. NEST-keskuksen toiminta rahoitetaan jäsenmaksuilla sekä NEST-keskuksen hallinnoimien hankkeiden kautta tulevilla rahoitusosuudella.

Lukion opettajat osallistuvat aktiivisesti erimittaisille työelämään tutustumisjaksoille (ope-tet), ja lukiokoulutus on aktiivinen toimija Kuopion kaupungin ”Työllisyyden palvelutori” -hankkeessa. Yhteistyössä eri toimijoiden kanssa kehitetään erilaisia malleja työelämäyhteistyön edelleen kehittämiseksi uuden lukion opetussuunnitelman hengessä.

Kuopion alueen urheiluakatemia

Vuonna 2023 Kuopion alueen urheiluakatemia toiminnassa on mukana kuusi toisen asteen ja kaksi korkea-asteen oppilaitosta. Yhteistyöstä on lisäksi sovittu Kuopion kaupungin perusopetuksen urheiluluokkien kanssa erillisellä sopimuksella. Toiminta rahoitetaan vuosittaisilla jäsenmaksuilla ja Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämällä vuosittaisella avustuksella. Tukimuodot valmentautumisen ja opiskelun yhteensovittamiseksi sekä asiantuntijapalveluiden tarjoaminen jatkuvat.

Arviointityön ja mittaristojen kehittäminen

Kasvatus- ja koulutuspoliittisen ohjelman ja lukioiden vuosisuunnitelmien tavoitteiden toteutumista arvioidaan lukiokoulutuksen laatu- ja kehittämistyön vuosikellon mukaisesti. Suomen lukioiden laatustrategian tavoitteiden mukaisesti osallistutaan useisiin laatuhankeisiin vuosien 2023–2025 aikana, jolloin muodostetaan paikalliset ja kansalliset laatumittarit. Perinteinen lukiokoulutuksen arviointi perustuu lukioiden lukuvuosisuunnitelmista, kouluikkunasta ja erilaisista kyselyistä (opiskelijoiden tulo-, olo- ja lähtökyselyt, Kevan työhyvinvointikysely, THL:n TEAvisari, kouluterveyskysely) saatavaan tietoon, täydennyskoulutustietoihin sekä opiskelija- ja rehtorikyselyistä saatavaan tietoon. Näiden tietolähteiden kehittäminen reaaliaikaisempaan tulostauluun tullaan tekemään kehittämishankkeiden myötä.

Kestävä talous

Opetus- ja rehtorivirkojen täyttäminen toteutetaan taloudellisuutta ajatellen. Taloudellinen lukiokoulutuksen järjestäminen toteutuu tehostaen lukio-opetuksen järjestämistä virtuaalisesti lukioiden hybridiopetusta ja digitaalisten kurssien tarjontaa. Koulutukseen osallistuminen toteutetaan pääsääntöisesti etäyhteyksiä käyttäen. Koulu palveluna -konseptin toimivuutta Savilahden alueella tutkitaan ensisijaisesti pedagogisena mahdollisuutena korkeakoulu- ja työelämäyhteistyön rikastamiseen mutta myös resurssiinsaana ratkaisumallina tulevaisuuden lukiokoulutuksen järjestämistapana.

Henkilöstösuunnitelma

Koulutuspoliittisen ohjelman mukaisesti tavoitteena on keskeisellä kaupunkialueella muodostaa kahden kampuksen malli. Keskustakampuksella on uudet johtamisjärjestelyt otettu käyttöön lukuvuoden 2022–2023 aikana. Toisen lukiokampuksen suunnittelua edistetään selvittämällä ”Koulu palveluna” -mallin mahdollisuuksia Savilahden alueelle.

Kolmantena kampusmallina kehitetään maaseutualueen kampuksia, jonka muodostavat Nilsin ja Juankosken lukiot. Lukuvuoden 2021–2022 alusta alkaen yksi rehtori on johtanut kumpaakin lukiota ja näin pystynyt paremmin tarkastelemaan opetusresursseja sekä kehittämään Nilsin ja Juankosken lukioiden toimintamallia kustannustehokkaammaksi koko lukiokoulutuksen henkilöstön yhteiskäytöllä.

Opettajien etäopetuksen osaamisen kehittämiseen panostetaan ja lisätään näin opetushenkilöstön kyvykkyyttä tuottaen tulevaisuuden lukion virtuaali- ja hybridiopetusta, joka mahdollistaa pätevän opetushenkilöstöresurssin tehokkaamman ja laadukkaamman käytön lukiokoulutuksen turvaamiseksi Kuopion lukiokoulutuksen eri toimipisteissä.

HYVINVOIVA JA YHTEISÖLLINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia			Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevia kohtaamispaikkoja ja luonnon saavutettavuutta	Virkistys- ja urheilualueiden määrä / 1000 asukasta Asukastoiminnan ja nuorisotilojen kävijämäärät		Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Arjen fyysinen aktiivisuus lisääntyy kaikissa ikäryhmissä	Lasten ja nuorten liikkuminen, aikuisten liikkuminen Kotona asuvien 75-vuotta täyttäneiden osuus ikäluokasta	Toteutetaan lukion opetussuunnitelmaa. Tuetaan opiskelijoiden hyvinvointia erilaisin tapahtumin.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö vähenevät kaikissa ikäryhmissä	Nuorten päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö Aikuisten päihteiden käyttö	Pyritään kouluttamaan nuoria lukion opetussuunnitelman tavoitteiden suuntaisesti eri oppiaineissa raittiiseen ja aktiiviseen elämäntapaan.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Asukkaiden, erityisesti nuorten, mielen hyvinvointi kohenee	Positiivista mielenterveyttä kokeneiden osuus	Lukiokohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat päivitetään vuosittain. Järjestetään täydennyskoulutusta lukiolaisille opetussuunnitelman mukaisesti. Palkataan hyvinvointivalmentaja lukioiden tueksi vuodelle 2023. (ESR hanke)	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Yksinäisyyden kokeminen vähenee	Lasten ja nuorten kokema yksinäisyys Aikuisten kokema yksinäisyys		Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
1.4. Laadukas varhaiskasvatus ja yleissivistävä koulutus	Tarjoamme kaikille lapsille ja nuorille laadukkaan varhaiskasvatuksen ja koulupolun sekä siihen tarvittavan tuen	Perusopetus: opetuksen eurot / oppilas, vuosiviikkotunnit / oppilas, ryhmäkoko, Kuopion koulutuspoliittisen ohjelman toteutuminen		Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

1.5. Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen	Tarjoamme eri-ikäisille merkityksellistä tekemistä ja kokemista, muun muassa kulttuurista, harrastuksista ja vapaaehtoistoiminnasta yhdenvertaisesti	Kulttuuritilojen kävijämäärät Kansalaisopiston opiskelijamäärä ja opetustunnit Sisä- ja ulkoliikuntatilojen sekä kaupallisten tilaisuuksien käyntikerrat	Oppilaitosten tiloja pyritään aktiivisesti vuokraamaan ulkopuolisille harrastusryhmille.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
---	--	--	--	--------------------------------------

KASVAVA JA ELINVOIMAINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
2.1. Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyysympäristö	Tuemme yhdessä eri toimijoiden kanssa yrittäjyyskasvatusta, uutta yritystoimintaa sekä olemassa olevien yritysten kasvua ja elinvoimaa	Liikevaihdon ja viennin kehitys Yrityskanta / 1000 as. Uudet yritykset / 1000 as. Yritysmuutosmittaukset	Mahdollistetaan uuden lukioiden opetussuunnitelman suuntaisesti nuorten mahdollisuuksia tutustua lukiokoulutuksen aikana laajasti työelämää eri tavoin.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
2.3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	Kuopio on vetovoimainen opiskelukaupunki	Koulutuksen vetovoimaisuus, hakijamäärät; UEF, Savonia, Sakky Alueelle jäävien valmistuneiden osuus	Tutustutaan Pohjois-Savon jatkokoulutuksen ja korkeakoulutuksen mahdollisuuksiin.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
2.3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	Koulutus vastaa ennakoivasti työelämän muuttuviin tarpeisiin			Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
2.5. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	Aktiivinen, ennakoiva edunvalvonta ja vaikuttaminen tukee Kuopion tunnettuutta ja kehittymistä. Painopisteenä alueen saavuttavuuden (tie-, raide-, lento-, vesiliikenne ja ICT-yhteydet) parantaminen.	Imago- ja mainetutkimukset Onnistuminen edunvalvonnassa		Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

ILMASTO- JA RESURSSIVIISAS KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
3.1. Kiertotalous ja resurssiviisaus	Hankintamme ovat vastuullisia ja hiilineutraaleja	Ympäristökriteerit sisältävät kilpailutukset (M€/v, kpl/v, %)	Selvitetään aktiivisesti "koulu palveluna" konseptin toimivuutta Savilahden kampuksella.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Teemme aktiivisesti toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja ilmatoriskien (mm. sään ääri-ilmiöt) pienentämiseksi	CO ₂ -päästöt / asukas (t CO ₂ -ekv / as)		Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tuemme paikallista maataloutta ja elintarviketuotantoa tarjoamalla lähellä tuotettua ja ilmastoviisasta ruokaa huoltovarmuuden parantamiseksi sekä vähennämme ruokahävikkiä	Lähiruuan osuus Kasviproteiinien osuus Ruokahävikin määrä (kg)	Viestitään aktiivisesti lukiolaisille ravinnon merkityksestä oman elämän tukipilarina.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tehostamme energiankäyttöä 10 prosenttia ja lisäämme uusiutuvien energiamuotojen käyttöä	Sähkön ja lämmön ominaiskulutus kaupungin kiinteistöissä (kWh / r-m ³) Uusiutuvan energian osuus tuotetusta energiasta (%)		Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

UUDISTUVA JA YHDESSÄ TEKEVÄ KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Kehitämme palvelujamme (ml. digipalvelut) asiakaslähtöisesti ja ratkaisukeskeisesti organisaatorajat ylittäen ja teemme aktiivista verkostoyhteistyötä palvelujen kehittämiseksi	Palvelujen digitalisaatioaste Tyytyväisyys palveluihin	Kaikilla lukiolaisilla on oma päätelaite opiskelua varten.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lisäämme hallinnon ja päätöksenteon avoimuutta ja asukkaiden	Kuntalais- ja asiakaspalautteet Kuntalaisaloitteet		Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

	vaikuttamisen mahdollisuuksia			
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lapsivaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	Tehtyjen lapsivaikutusarviointien määrä		Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
4.2. Uudistuva johtaminen	Vahvistamme Kuopion työnantajavetoa	Hakijoita / avoin työpaikka Työnantajan suositteluindeksi		Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
4.2. Uudistuva johtaminen	Kehitämme laadukasta päätöksentekoa, johtamista sekä hyvää ilmapiiriä ja varmistamme toimivat rakenteet	Toimielinten itsearviointien kehitys		Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
4.2. Uudistuva johtaminen	Tuemme esimiestyötä ja kehitämme esimiesten osaamista	Johtamisen arvioinnit	Lukion rehtoreiden esimiestyötä tuetaan säännöllisillä kokoontumisilla, uusien rehtoreiden perehdyttämisellä ja mentoroinnilla, johtamiskoulutuksiin osallistumisen tukemisella sekä mahdollisuudella työkiertoon.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Varmistamme henkilöstön osaamisen ja urakehityksen	Koulutuspäivät / htv Työkierto		Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kehitämme henkilöstön koettua työhyvinvointia ja myönteistä työntekijäkokeilusta	Työhyvinvointikysely	Yksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat päivitetään vuosittain. Järjestetään täydennyskoulutusta koulutussuunnitelman mukaisesti. Turvallisuussuunnitelmat ja riskienarvioinnit päivitetään vuosittain. Toteutetaan työhyvinvointipari-toimintaa. Henkilöstön osaamista kehitetään koulutuksen ja tutoroinnin/mentoroinnin avulla.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kannustamme henkilöstöä oman työn ja työyhteisön kehittämiseen. Tuemme kokeilukulttuuria ja kehitämme osallisuuden rakenteita/foorumeita.	Henkilöstön kehittämisaloitteiden määrä Etätyötä tehneet henkilöt ja etätyöpäivät		Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

4.4. Kestävä talous	Kehitämme toimintaa ja talouttamme siten, että tulo-rahoitus mahdollistaa toimivat palvelut ja tarvittavat investoinnit	Vuosikate % poistoista Investointien tulo-rahoitus % Lainamäärä € / asukas		Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
4.4. Kestävä talous	Mitotamme palveluverkostomme asiakastarpeen ja talouden kestokyvyn mukaistesti ja pidämme palvelutuotannon tarvitsemat kiinteistöt kunnossa	Tilakustannukset % kokonaiskustannuksista	Selvitetään aktiivisesti "koulu palveluna" konseptin toimivuutta Savilahden kampuksella.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

Mittaristo 2023

Kasvun ja oppimisen palvelualue

Vastuualue: Varhaiskasvatuspalvelut

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Varhaiskasvatustilapalvelut	Päiväkotien täyttöaste (max-käytössä olevat paikat)						
kv:n sitova tavoite	- haja-asutusalueen täyttöaste	94	97	92	91	96	96
kv:n sitova tavoite	- taajama-alueen täyttöaste	97	97	97	93	99	99
kv:n sitova tavoite	Varhaiskasvatukseen osallistumis-% (0-6)	71,1	74,3	74,8	75,5	74,0	74,0
kv:n sitova tavoite	Varhaiskasvatuksen toimintamenot 0-6 -vuotiasta lasta kohden	9 451	10 265	10 752	11 491	11 627	12 418
	Päivähoidon tilojen määrä m ²	42 826	48 070	47 738	52 789	50 397	53 993
	Tilojen määrä m ² /lapsi	10	10	10	13	12	13
Kunnallinen päiväkotihoido	Hoidossa olevien lasten määrä *)	4 144	4 201	4 169	4 097	4 100	4 150
Yksityinen päiväkotihoido	Hoidossa olevien lasten määrä *)	1 109	1 192	1 154	1 201	1 200	1 200
Kunnallinen perhepäivähoito	Hoidossa olevien lasten määrä *)	460	392	321	261	250	250
Yksityinen perhepäivähoito	Hoidossa olevien lasten määrä *)	55	49	50	47	40	40
Hoidossa olevien lasten määrä yhteensä		5 768	5 834	5 694	5 606	5 590	5 640
- joista alle 3 vuotiaiden määrä		1 364	1 348	1 324	1 371		
Kotihoidon ja yks. hoidon tuki Kelalle	Lasten määrä	1 654	1 489	1 412	1 351	1 300	1 330

*) Lasten määrä on kuukausittain hoidossa olevien lasten keskiarvo.

Vastuualue: Perusopetus- ja nuorisopalvelut

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Perusopetus	Oppilasmäärä 20.9.	10 584	10 618	10 767	10 780	10 750	10 899
	Luokkamuotoisen erityisopetuksen oppilaiden osuus koko oppilasmäärästä % *	4,1 %	4,4 %	4,5 %	4,8 %	4,5 %	4,8 %
Kv:n sitova tavoite	Perusopetuksen toimintamenot 7-15 -vuotiasta lasta kohden (ilman avustuksilla katettuja menoja)	9 451	9 817	9 922	9 989	10 140	11 213
	Opetusryhmän keskikoko 1-6 luokilla *	17,3	17,1	17,2	17,0	17,2	17,2
	Opetusryhmän keskikoko 7-9 luokilla *	19,8	19,7	19,1	19,0	19,1	18,9
	Vuosiviikkotunnit/oppilas *	1,80	1,83	1,83	1,80	1,83	1,81
	Perusopetuksen tilojen määrä m ²	133 420	137 095	137 820	139 269	143 933	149 050
	Tilojen määrä m ² /oppilas	13	13	13	13	13	14
Nuorisopalvelut	Asiakaskäyntien lukumäärä	226 168	200 000	180 000	145 000	215 000	215 000
	Suunnitelmallisesti tuettujen nuorten määrä	312	300	300	300	300	300
	Bruttokustannus €/asiakaskäynti	15	16	20	25	18	19
	Nuorisopalveluiden tilojen määrä m ²	9 042	9 290	9 577	9 577	9 533	9 997

* Tunnusluvut on otettu Kouluikkunan tiedoista. Ryhmäkokolaskennassa on otettu huomioon joissakin aineissa käytettävät jako- ja hanketunnit, jotka pienentävät varsinaisia luokkakokoja. Kuopion kouluverkko on alueellisesti laaja ja oppilasmäärissä on alueittain suuria eroja, minkä vuoksi myös opetusryhmien koko vaihtelee alueellisesti. Kouluikkunan tiedot saadaan takautuvasti mm. 2022 tiedot alkusyksyllä 2023.

Vastuualue: Lukiokoulutus ja toisen asteen yhteistyön palvelut

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Lukiokoulutus	Valtionosuuteen oikeuttava painotettu opiskelijamäärä	2 489	2 543	2 594	2 518	2 520	2 536
	Kahden tutkinnon koulutuksen opisk.määrä	200	200	200	137	154	
	Peruskoulun päättäneiden lukiokoulutukseen hakevien määrä (%)	61 %	61 %	61 %	62 %	68 %	85 %
	Peruskoulun päättäneiden lukiokoulutukseen päässeiden määrä (%)	53 %	52 %	52 %	52 %	49 %	52 %
	Vieraskuntalaisten osuus lukion aloittaneista (%)	22 %	18 %	20 %	18 %	20 %	15 %
	Ensisijaisten hakijoiden määrä/lukioiden aloituspaikat (%)	108 %	111 %	111 %	111 %	106 %	103 %
	Päivälukion kaikkien kurssien lukumäärä	2 380	2 392	2 330	2 703	2 583	2 341
	Bruttokustannus €/opiskelija, kaikki vuosikurssit *	7 138	7 105	6 818	7 353	7 980	9 067
	Lukioiden tilojen määrä m ²	19 346	19 828	19 828	18 765	24 257	25 424
	Tilojen määrä m ² /opiskelija	8	8	8	8	10	10

Taiteen perusopetus/ Avustukset 2023

	Alle 18-vuotiaiden kuopiolaisten oppilaiden määrä 30.11.2022	€/opp	
Kuopion Rouvasväenyhdistys ry / Kuopion Muotoiluakatemia	27		1 702
Kuopion Taideopisto / Kuopion Esittävän Taiteen tuki ry	100		6 325
Kuopion Tanssistudio Oy	136		8 535
Musiikkikouluyhdistys Kantele ry	39		2 439
Kuopion Lasten Sirkus ry	126		7 999
YHTEENSÄ	428	63	27 000